

RUMUZ : GÜNEŞ

KUMDAN ŞEHİR

(Oyun)

Tek Perde

11 Sahne

Kişiler:

Yunus - 40'lı yaşlarda

Derviş - 60'lı yaşlarda

Bacım Sultan - 20'li yaşlarda

(Derviş'i oynayan oyuncu aynı zamanda Mevlevi Dervîşî de oynar.)

Oyun iki farklı düzlemde geçer. Birincisi Yunus'un Zahirî dünyasının gösterildiği sahne üstü, diğeri Bâtîni dünyasının yansıtılacağı ve video/animasyon görüntülerinin gösterileceği büyük, dev bir ekran.

VİDEO / ANİMASYON:

Yunus'un iç dünyasını gösteren görüntülerin çekimi mutlaka oyunun dekorunun önünde yapılmalı ve ekrandan yansıyan görüntü ile sahnede görünen oyun dekoru birebir aynı olmalıdır.

Ekranda birbirine dönüşen görüntülerde animasyon efektlerine başvurulur. Örneğin; oyunun başında uçuşan kâğıtların kumlara, sonra kumların atlı savaşçılara dönüşmesinde ve yine oyunun sonunda bir arıdan başlayıp karanlık bir evren görüntüsüne, oradan da bir kum saatine dönüşen görüntülerde animasyon efektlerinden yararlanılır.

MÜZİK:

Oyunda 13.yüzyıl Anadolu'sunda geçerli olan Türkmen sazları kullanılır. Kıl (Yaylı) kopuz, telli kopuz, çeşte (şeşte), bendir, davul, def vb. Yalnız final sahnesinde senfonik sazlara ve elektronik tınılara yer verilecektir.

Er-Turan ve Aslanbek Sultanbekov gibi sanatçı ve grupların müzikleri oyunda kullanılacak müziklere sound olarak örnek teşkil edebilir.

DEKOR:

Kumlarla kaplı bir podyum sahne... Zaman zaman sofitadan kumlar sızacaktır. Oyunun son sahnesinde kumlar podyumun içine akacak ve sahne olabildiğince kumlardan arınacaktır.

KOSTÜM / AKSESUAR:

Stilizasyondan kaçınılmalıdır. Oyunda 13.yüzyıl Türkmen giysileri, aksesuar ve takıları kullanılır. Aksesuar ve takılarda özellikle dergâh sahnelerinde, Orta Asya "Şaman" kültürünün izleri görülür.

IŞIK:

"Düzen" ve "Kaos" olarak düşünülmeli. Sürekli birbirlerine dönüşmeli. Yunus'un ilk başlardaki korkularını ortaya çıkarmalı.

Birinci Sahne: BOĞULUYORUM!

(Karanlıkta hırçın bir müzik işitilir. Işık huzmeleriyle sahne yavaşça aydınlanır. Belirli aralıklarla sıralanan ışık huzmelerinin altında kumlarla kaplı bir sahne görürüz. Sahnenin ön tarafında devrilmiş, üst üste atılmış kâseye benzer küçük, yuvarlak su kapları durur. Müziğin şiddetli patlamasıyla beraber sahne arkasının tamamını kaplayan ekran hızla açılır.)

Ekran -

[Görüntü yavaş yavaş belirginleşmeye başladığında, sahnede gördüğümüzün aynısı bir başka sahne ile karşılaşırız. Ekrandaki sahnenin ortasında Yunus'u arkadan görürüz. Üzerinde bir kaftan vardır. Elindeki kâğıtlardan bir şeyler okumaktadır. Saçı başı dağılmıştır. Okuduklarını beğenmez, kızar, öfkelenir. Elindeki kâğıtların bir bölümünü öfkeyle savurur. Aynı anda ekranda bir görüntü daha belirir. Şimdi ekranın sağında ve solunda iki farklı görüntü oluşmuştur. Her iki görüntüde de Yunus'u farklı açılarla görürüz. Yunus elindekileri okumayı sürdürür. Giderek öfkesi artar. Elindeki kâğıtların bir bölümünü daha fırlatır, atar. Aynı anda ekranın ortasında üçüncü bir görüntü daha oluşur. Şimdi bu görüntüde Yunus'un yüzünü görürüz, terden sırılsıklamdır. Yunus elindekileri okumayı sürdürürken birden donar, kalır. Söylenmeye başlar.]

(1. Görüntüdeki) Yunus - Bak, bu sözün eğri büğrü söyleme! Sonra seni sıgaya çeken bir Molla Yunus gelir.

(2. Görüntüdeki) Yunus - ...sonra seni sıgaya çeken bir Molla Yunus gelir.

(3. Görüntüdeki) Yunus - ...sıgaya çeken bir Molla Yunus gelir.

[Yunus elinde kalan son tomarı bu kez korkuyla havaya fırlatır. Fırlattığı kâğıtlar havada kumlara dönüşerek akmaya başlarlar. Sağda, solda ve ortadaki her üç görüntüde de Yunus'un üzerine yukarıdan kumlar aktığını görürüz. Yunus çaresizdir, nefes nefesedir.]

(1. Görüntüdeki) Yunus - Soğumuş, çürümüş gözleri, tanınmaz olmuş genç yüzleri... Damarlardan boşalan kanı... Kana batmış kefenleri gördüm.

[1.Görüntüdeki Yunus söylenirken sırtına bir mızrak saplanır. Ne olduğunu anlamaya çalışırken kasılır, düşer.]

(2. Görüntüdeki) Yunus - Yıkılmış mezarları, paramparça evleri, kana üşüşen sinekleri... Böceklere yem olmuş, o korkunç yüzleri gördüm.

[2.Görüntüdeki Yunus göğsünden oklanır. Vurulduğuna inanamaz, ellerini oklara götürür, devrilir.]

(3. Görüntüdeki) Yunus - Yaylaları yaylamaz, kışlakları kışlamaz olmuş. Tutulmuş, konuşamaz olmuş, ağızda dilleri gördüm.

[Ortadaki görüntüde Yunus söylenirken sağdaki ve soldaki görüntülerde yukarıdan akan kumlar, giderek hızla koşan kumdan atlılara dönüşmeye başlar. Korkunç savaş başlıkları takmış kumdan süvarileri önden görürüz. At sesleri her yanı kaplar, müzik hızlanır. Kumdan atlar koşarken

süvariler sırtlarındaki çarpraz kılıçları çekerler. Ortada, Yunus'un giderek kumlara gömüldüğü görüntü sabit kalırken, sağ ve soldaki diğer görüntüler giderek çoğalır. Şimdi ortadaki görüntünün çevresinde, irili ufaklı onlarca farklı görüntüde seyircilerin üstüne doğru koşan kumdan atlıları görürüz. Ortadaki görüntüde Yunus iyice kumlara gömülmüştür. Yunus'un sesi giderek kısılacak, sonunda bir çığlığa dönüşecektir.]

(1. Görüntüdeki) Yunus - Bir sabah baktım ki her yan ceset, kan! Kara toprağa karışmış o minicik bebeleri, incecik kızları, o civanmert oğulları gördüm. Kimi boyun burup yatmış, tenini toprağa katmış. Anasına, yârine sarılamadan devrilip gidenleri gördüm.

[Yunus'un görüntüsü solar. Artık ekranda Yunus'u görmeyiz. Yalnızca kumdan süvariler vardır. Tüm ekranı kaplarlar. Müzik yükselir. Süvari görüntülerinin arasından şimdi turkuaz bir kurdale belirir. Kıvrılarak uçuşan bu kurdale, giderek incecik sızan kana dönüşür. Yunus'un sesi çığlığa dönüştüğü anda ekran kararır. Görüntüler sona erer. Müzik susar.]

(Aynı anda sahnedeki kumların altından Yunus dışarı fırlar. Güçlkle nefes almaktadır.)

YUNUS - Kimi inler, kimi ağlar! Zebânîler etlerini dağlar! Yanmış, tutuşmuş bedenleri, dumanı hâlâ tüten o cinayetleri gördüm.

(Yunus kumların üzerine serilirken karanlıktan sızan ışıkların arasından yaşlı bir derviş çıkar. Sirtında iplerle bağlı, büyük bir denk odun

vardır. Yukarıdan sızan ışık huzmelerinin kenarına gelip durur. Odunların ağırlığından güçlkle konuşur.)

DERVİŞ - Korkma Yunus Molla! Nefes al!

YUNUS - *(Öksürmeye başlar)* Karabasan bu! Hakikat değil, ılgım! Kapkara bir düş bu! Sanırsın cehennem!

DERVİŞ - Yüzün, gözün kum içinde.

YUNUS - Kumlara boğulmuştum. Her bir yanım kum... du...

(Derviş odunlarını atar, Yunus'a yardıma koşar.)

DERVİŞ - Nefes al!

YUNUS - Ata Ahmet Yesevi'yi gördüm.

DERVİŞ - Ne güzel! Kutlu bir düş görmüşsün.

YUNUS - Akıncılara ve dahi ekincilere diyar-ı Rum'a gidin diyordu. Orada bereket var.

DERVİŞ - Bereket mi?

YUNUS - Hâlbuki yalınkılıç Moğollar her yanda...

DERVİŞ - Korkma!

YUNUS - Siyah bayrakları ve sırtlarında yalın, çift kılıçlarıyla geldiler! Üç ırmak aştılar, her bir yanı kızıla boyadılar. Kadınlar, kısraklar kaçırıldı, direnen erlerin boynu vuruldu. Ne Akıncı kaldı, ne Ekinci. Azgın atlar şaha kalktı, bütün tarlalar çiğnendi, ekinler yolundu, yollar tarumar edildi, rahat, güven kalmadı, toprak kıraçladı, kurudu.

DERVİŞ - Ne başak kaldı, ne davar.

YUNUS - Dere boylarındaki ağaçlarda yabani meyveler var yalnız... Hünnaplar, iğdeler, cevizler, alıçlar...

DERVİŞ - Moğollar Türkmenleri kovalar, Türkmen boylar birbirini boğazlar...

YUNUS - Kan yürüdü, ölüm her yanda...

DERVİŞ - Zaman sanki akmadı, durdu.

YUNUS - Kılıçaslan'la Siyavuş'u gördüm, zalim kılıçlarıyla birbirlerine saldırıyorlardı.

DERVİŞ - Korkma!

YUNUS - Sonra Bey Akıncıları, Han Atlıları, Ağaçerleri... Zebaniler gibiydiler.

(Sessizlik. Derviş yorgunlukla odunların üstüne çöker.)

DERVİŞ - Atlılar her yanda...

YUNUS - Sivas Beyi, Malatya Beyi'ne saldırır, Akhisar Beyi, Germiyan Beyi'ne, Karaman Beyi, Haçlı kalıntısı Franklarla boğuşur. Bütün Beyler birbirlerinin kalesine saldırmakta...

DERVİŞ - Korkma! Nefes al!

YUNUS - Olan hep kale kapılarında dökülüp, hendeklerde boğulan yoksul köylülere olmakta... Binlerce civanmert genç, delikanlı bu kan deryasında boğulmakta...

DERVİŞ - Nefes al!

YUNUS - Yollar bozulmuş. Her yanda yağmalanmış kervanlar gördüm... Dağ yollarına vurdum! Gizlene, saklana yürüdüm.

DERVİŞ - Korkma!

YUNUS - Moğola haraç giden kervanlarsa hep yüklü!

DERVİŞ - Nefes al!

YUNUS - Yılda beş bin koyun, beş yüz top ipekli kumaş, sayısız at ve deve bu haraç kervanına katılacak!

DERVİŞ - Nefes al!

YUNUS - Köylü aç, nasıl dayansın bu haraca?

(Yunus boğulur gibidir.)

DERVİŞ - Git, Hacı Bektaş'tan nefes al!

YUNUS - Ben nefesi neyleyeyim be adam! Çoluk çocuk aç derim sana! Millet kan ağlamakta, bozgun her yanda! Azgın beyler kanun, töre tanımaz, her biri kendi cehennemlerini kurmuş, kendi havasında... Sen de bana dersin ki dur, korkma, kaçma! Nefes al! Nefes ne işe yarar ki artık! De bana nerede durayım, aldığım nefesi hangi heybeme koyayım? Ne yiyeyim, ne yedireyim? Baba İshak gibi beyaz kefenler mi giyineyim, Baba İlyas gibi baş mı kaldırayım?

DERVİŞ - Kumdan şehrin kölesi! Boğulduğun suda yıkanmaya çalışma!

(Yukarıdan yine kumlar sızmaya başlar.)

YUNUS - Kimsin sen behey derviş? Ben neredeyim? Bu kumlar da neyin nesi?

(Yunus etrafına bakınır.)

YUNUS - Yoksa bunlar, kıyamet alameti mi? Öyle ya! Öyle olsa gerek! Yoksa "Taha Suresi"ndeki darmadağın edileceği söylenen dağların tozu mu bunlar? O yüzden mi bir eğrilik, bir tümsek yok bu ulu şehirde?

DERVİŞ - Dur biraz Molla!

YUNUS - Acep İsrail Sur'a mı üfürdü? İskeletler, "Kamer Suresi"nde söylendiği gibi çekirge sürüleriymişcesine kalktılar mı kabirlerinden? Yoksa "Zumer Suresi"ndeki gibi çarpılanlardan arta kalanlar mı bunlar? "Kaf Suresi"ndeki gibi ayrıldı mı yoksa yer? *(Sahnenin önündeki su kâselerine koşar)* Ya bu kâseler nedir? İçlerinde yılan zehri mi ola? Her akşam geldiğimde bu kâselerden bulurum. Hiçbirini içmem, boşaltırım, dökerim ama bütün bunlar ne ola?

DERVİŞ - Nefes al, Yunus Molla!

(Yunus nefes nefesedir.)

YUNUS - Boğuluyorum.

DERVİŞ - Ya nefes alacaksın, ya kumdan şehirde boğulacaksın.

YUNUS - Boğuluyorum. Söyle, ben nerdeyim Derviş Ağa?

DERVİŞ - Bildik sorular sorma! Bildik cevaplar alırsın.

YUNUS - Ben yolumu şaşırdım Derviş Ağa! Bana yardım et! Söyle bana hâlâ bir rüyada mıyım, bir türlü uyanamamakta mıyım?

DERVİŞ - Bildik cevaplara kanma, bildik yerlere yürürsün.

YUNUS - Uykum var ihtiyar! Çok uykum var!

DERVİŞ - Bir rüyadaydın, az önce uyandın Molla! Bir daha hiç uyuyamayacaksın!

YUNUS - Nereye kaçmalıyım? Hangi yöne yürümem lazım?

DERVİŞ - Hepsinin bir cevabı var! Burada bütün sorulara cevap var!

YUNUS - Çok uykum var!

DERVİŞ - Ya akıncılar gibi göçeceksin, ya ekinciler gibi kaçacaksın, ya dervişler gibi yanacaksın!

YUNUS - Uykum var!

DERVİŞ - Bir kez tutuştun Molla, bundan kurtulamazsın, gayri sen de yanacaksın!

YUNUS - Ben kimim ki yanayım Derviş Ağa?

DERVİŞ - Korkma! Nefes al!

YUNUS - Ben kimim bre Derviş?

DERVİŞ - Kim olduğunu biliyorsun! Ne olacağına ise bundan böyle yalnız sen karar vereceksin!

(Yunus nefes nefesedir.)

DERVİŞ - Korkma! Git, nefes al!

(Yunus heyecandan dizlerinin üstüne çöker.)

YUNUS - Allahu ekber!

(Yunus bayılır, düşer. Zikir ayinine benzeyen bir müzik yükselir. Sahne kararır.)

İkinci Sahne: NEFES!

Ekran -

[Ekran sağda, solda ve ortada olmak üzere üç görüntüye bölünmüştür. Üç farklı görüntüdeki sahnelerin hepsinin ortasında ince, uzun bir çam fidanı vardır. Görüntülerin üçünde de Yunus, farklı zamanlamalarla bu fidanın yanına gelir. Etrafına bakınır, nerede olduğunu anlamaya çalışır. Her görüntüde farklı bir yöne gider. Bir görüntüde kaybolurken, diğer görüntüde belirir. Yunus'un gidiş gelişleri giderek hızlanır. Yunus kaybolmuştur, hiçbir yere gidemez. Durmadan aynı ağacın yanına varır. Yardım ister ama sesi duyulmaz, sadece müziğin şiddetli sesi işitilir. Yukarıdan yine kumlar sızmaya başlar. Yunus çaresizdir. Görüntülerin sayısı giderek artarken ekran aniden kararır. Müzik susar. Zikir sesleri kesilir.]

(Sahne ışıkları artarken Derviş'i görürüz. Sahnenin önündeki kâselerin yanına uzanmış, elindeki küçük bir dal parçasıyla hiçbir şeyi

umursamadan kumları karıştırmaktadır. Belki ıslık çalmaktadır. Yunus iki tekerlekli basit bir el arabasını çekerek girer. Arabanın üzerinde ağır buğday çuvalları vardır. Kumların üzerinde zorlanarak ilerlemeye çalışır. Söylenmektedir.)

YUNUS - ...kopuz-çeşte çalar, zikir yaparlar. Mani söyler, def vururlar. Bir de kalkmış vaaz ederler. Memleket aç bilaç, millet sefalet içinde, korku içinde bunlar neyle uğraşırlar. Namaz, niyaz bilmez, Allah'tan korkmazlar. Her yanımızı sarmışlar. Kalenderiler, Haydariler, Bayramiler, İbahiler, Hurufiler, Melametîler, Rıfailer, Mevleviler, Âhiler, Vefailer...

(Yunus arabasını kumların üzerinde yürütemeyince öfkeyle arabayı atar, bırakır, araba devrilir. Yunus yorgunlukla çöker.)

DERVİŞ - Niye durdun Yunus Molla?

YUNUS - Aklım karıştı Derviş Ağa. Bilmem hâlâ uyanık mıyım, yoksa bir düşte mi yaşamaktayım? Gözlerim açık mı, yoksa kapalı mı? Sesim var mı, yoksa bilmem başkasının mı? Konuşan kim? Susan ben miyim, ölü müyüm, diri miyim, yoksa aklımı mı yitirmekteyim? Bilemiyorum.

DERVİŞ - İyi de niye durdun Molla?

YUNUS - Hacı Bektaş'ın dergâhına gittim. Arabanın ağırlığıınca buğday verdiler. Beni geri çevirmediler, Çalap Tanrı yolunu açık etsin dediler.

DERVİŞ - İyi öğleyse, eğlenme! Bekleyenin var, yolun uzun!

YUNUS - Köyde karım beni bekler, çocuklarım yolumu gözler...

DERVİŞ - Hadi var, git yoluna!

YUNUS - Aklım karıştı!

DERVİŞ - İsteddiğini almışsın işte!

YUNUS - Onların verdiğiğine kanmadım.

DERVİŞ - Aferin! Kanmamışsın!

YUNUS - Hem, kim ola ki onlar? İlahi söyler, mukaddes derler;
ibadet der, semaha dururlar; dervişiz deyip ırgatlık
ederler.

DERVİŞ - Yani?

YUNUS - Ben onlara benzemem, onlar bana benzemez Ağa.

DERVİŞ - Öyleyse niye durdun be Molla?

YUNUS - Ben bir kucak alıç götürdüm, onlar bana tepeleme buğday
verdi... Buğday verdiler, hem de tepeleme...

DERVİŞ - İyi işte, daha ne? Buğday değil miydi muradın?

YUNUS - Beni diğerlerinden ayrı komadılar, hakir görüp yüzüme
vurmadılar, utandırıp gerisin geri yollamadılar. Şaşırdım
kaldım. Huzur içinde, güven içinde yaşarlar.

DERVİŞ - Hadi var, git köyüne Molla?

YUNUS - Önüme ekmek, yoğurt koydular. Üç gün aşktan, korkusuzca
şaraptan dem vurdular, iki rekât olsun namaz kılmadılar,
bana bir seccade verip yer açmadılar.

DERVİŞ - Senin aklın karışmış!

YUNUS - Buğdayları boş ver, gel sana nefes verelim dediler...

(Sahnenin önündeki kâselerin yanına koşar.

Kâselere bir türlü anlam veremez.)

DERVİŞ - İyi misin Molla!

*(Yunus etrafına bakınır. Devrilmiş duran kâseleri
kimin getirdiğini arar gibidir.)*

YUNUS - Boğuluyorum. Belki de aklımı kaçırıyorum.

DERVİŞ - İsteddiğini almışsın işte!

YUNUS - Karım, çocuklarım beni bekler.

DERVİŞ - Karın kocadı, çocukların boyunca oldular...

YUNUS - Ne kadar çabuk büyüdüler...

(Yunus, kâselerin yanına gider.)

YUNUS - Bu kâselerin benim yolumda ne işi var? Kimindir, kim içindir, kim getirir, kim devirir? Kim çıkarır yoluma?

DERVİŞ - Hadi yapış şu arabaya, var git köyüne Molla?

YUNUS - Hacı Bektaş Veli Hünkâr, sana nefes versin dediler.

DERVİŞ - İsteddiğini almışsın işte!

YUNUS - Nefes almadım.

DERVİŞ - İyi de yemeden, içmeden nasıl yaşarsın?

YUNUS - Ben de öyle dedim. Nasıl yaşarım dedim? Çoluk çocuk ekmek bekler, kadınım buğday diler dedim. Sonra evde boğuluyorum, köyde boğuluyorum dedim. Sonra aşsız yaşanır mı dedim?

DERVİŞ - Hah! Ne iyi demişsin bak!

YUNUS - Ya, "aşk"sız yaşanır mı dediler.

DERVİŞ - Ya, o da var.

YUNUS - Madem boğuluyorsun, gel Hacı Bektaş sana nefes versin dediler. Ben nefesi neyleyim dedim. Siz hele bana bir baksanıza dedim!

DERVİŞ - Sonra...

YUNUS - Sonra... Üç gün ne kadar güzel uyudum.

DERVİŞ - Dergâhta ne rahat uyunur!

YUNUS - Üçüncü günün sonunda Veli Hünkâr elini kaldırdı...

DERVİŞ - Hacı Bektaş Veli mi?

YUNUS - He ya, o! "Nefes ister misin" dedi.

DERVİŞ - Sen de diyeydin ya... Horasan'dan gelmişsin, Ata Ahmet Yesevi'den el, Lokman Parende'den feyz almışsın, amma velâkin diyeydin...

YUNUS - Dedim, demez miyim?

DERVİŞ - Senin bu kumdan şehirde olan bitenden, hiçbir şeyden haberin yok diyeydin...

YUNUS - "Nefes ister misin" dedi.

DERVİŞ - Sen ki yollara düşüp Hacca gitmişsin, Kâbe-yi mükerremeyi tavaf etmişsin, hacerü'l esved'e yüz sürmüşsün, sanki ol cenneti görmüşsün, amma lakin diyeydin...

YUNUS - Eyvah ki... Ben ne yaptım?

DERVİŞ - Peygamber efendimiz gibi Hacer-i muallak'a basmışsın, İsmail gibi kapaklanıp üzerine yatmışsın, Baba İshak'ın yolunu görmüşsün, Baba İlyas'a yürümüşsün, amma bizim köyümüzü hiç gördün mü diyeydin...

YUNUS - Amma lakin ben bir garip kimesneyim, kimse bilmez halim benim, şöyle garip bencileyin...

DERVİŞ - Hâlbuki sen seyyid'lerden bir Seyyid'sin, hadi diyeyim bir ulu Veli'sin, gönüllerin âçârsın, hâlbuki millet aç diyeydin, açız diyeydin.

YUNUS - Ben Yunus-ı biçareyim, baştan ayağa yâreyim...

DERVİŞ - Sen belki keramet sahibisin, bir nefesinle odanın ortasına pınarlar getirmişsin, amma velâkin diyeydin, gel gör ki diyeydin...

YUNUS - Dilim kopaydı, gözüm kör olaydı... Bilemedim!

DERVİŞ - Sen ki şuncağız bir Hacı Bektaş-ı Veli'sin, sen ne kadar bilebilirsin ki diyeydin!

YUNUS - Vay, ne yaptım ben! Yüz sene alıç yiyeydim, çocuklarıma, hatunuma etlerimi koparıp vereydim, ne halt ettim ben? Şimdi kime yüz süreyim, kimden merhamet dileyim, kimse bilmez halim benim! *(Etrafına bakınır)* Söyle bana Derviş Ağa, ya ben kimim, neredeyim?

DERVİŞ - Müptedi bir kölesin! Bir kıvamın içindesin...

YUNUS - Bu esarettten nasıl kurtulurum peki? Beni boğan mekruh geceden, etrafımı saran bu kumdan, bu karanlık şehirden... Bana yardım et Derviş Ağa!

DERVİŞ - Ne istediğini ancak sen bilebilirsin.

YUNUS - Öyleyse varayım tekrar Veli Hünkârın yanına...

DERVİŞ - Davran, koş, git!

YUNUS - Yüz süreyim yoluna Hacı Bektaş'ın...

DERVİŞ - Var düş artık o kutlu yola!

YUNUS - Bağışla diyeyim, bir hata ettim diyeyim! Af dileyim, niyaz edeyim... Boğuluyorum, nefes almaya geldim diyeyim. Nefes almaya geldim diyeyim. Nefes almaya geldim! Nefes almaya! Nefes!

(Kopuz sesi yükselir. Yunus arabasına yapışır, kumların içinde güçlkle çekiştirerek çıkışa yönelirken sahne hızla kararır.)

Üçüncü Sahne: NE YANA GİDEYİM?

(Müzik şiddetli patlamalarla yükselirken bir an sonra aniden kesilir. Sahne arkasındaki ekran hızla açılır.)

Ekran -

[Ekran yine üçe bölünmüştür. Sol taraftaki görüntüde Molla Yunus, sırtında kaftanı ve elinde tespihi ile namazını bitirmiş, tesbih duasını tamamlamak üzeredir. Duası bitince seccadeyi hırsla önüne çeker, hiddetle ayağa kalkar. Sağ tarafta açılan ikinci görüntüde ise sufilere özgü "suf" giymiş olan Derviş Yunus'u görürüz. Oturmuş telli kopuz çalmaktadır. Omuzlarında iki gözü de boş, mütevazı bir heybe asılıdır. Ortadaki görüntüde ise sahibini bekleyen bomboş sahneyi görürüz. Birinci ve ikinci ekrandaki Yunus'lar öfkeyle birbirlerine söylenirler, sanki kavga etmektedirler.]

1.Ekrandaki Molla Yunus -

Komşular ile dur bile, kıl namazı imam ile. Yalvar günahın gel dile, tan vaktinde namaza dur!

2.Ekrandaki Derviş Yunus -

Ben oruç, namaz için şarap içtim esridim. Tespih seccade için dinlerem şeşte kopuz!

1.Ekrandaki Molla Yunus -

Cennetteki hurileri, onlar giyinmiş donları. Ne bahtılı müminleri, bize nasip eyle Çalap!

2.Ekrandaki Derviş Yunus -

Cennet cennet dediğin, müminleri yeltediğin, bir ev ile birkaç Hûri, hevesim yok göçmek için.

1.Ekrandaki Molla Yunus -

Şol cennetin ırmakları, akar Allah deyu deyu!
Çıkmış İslam bülbülleri, öter Allah deyu deyu!

2.Ekrandaki Derviş Yunus -

Cennet Cennet dedikleri, bir evle bir kaç Hûrî...
İsteyene ver onları, bana seni gerek seni!

(Ekranda Yunusların kavgası devam ederken Sahneye Derviş ve Yunus girerler. İkisi de ağır odunları sırtlamışlardır. Ortaya gelince ikisi de odunlarını yere bırakırlar. Derviş alaycı, Yunus sinirlidir.)

DERVİŞ - Derviş olan kişinin yaşamı saf olacak Yunus! Yol, hem onun içinde olacak, hem de namusu saf olacak!

YUNUS - Geç şu benlik davâsından Derviş Ağa! Sen sözün özüne gel hele! Senin yüzün sararmaz mı hiç? Doğru söyle, korkmaz mısın hiç Allah'tan?

DERVİŞ - Gitmeye bağı başı, dinmeye şu gözün yaşı. Her dem dervişin işi! Yunus, her gün ağlar Derviş kişi!

YUNUS - Topraktan geldik, toprağa döneceğiz Derviş Ağa! Hepsinden ziyade, bunu bilmek gerek!

DERVİŞ - Birine hor bakarsan, bir gün gönül yıkarsan, yetmiş iki millete sevgiyle bakmazsan... Bu dervişlik işin zor senin!

YUNUS - Sevgi iyi, güzel amma insanda biraz da Allah korkusu olacak! Eğer burada korkmaz isen, orada elbet korkuturlar Ağa!

DERVİŞ - Ne cehennemden korkarım, ne cennette meşk ararım. Derviş için her zaman Hak'kı gören göz gerek.

YUNUS - Bak'a Derviş Ağa! Bu devrândan ötede kervan gitti gidecek, yitti yitecek. Elbet o gün gelecek! O günde gök çatlayacak, buna nasıl katlanılır? Âlem minicik bir mumdur, bir gün elbet sönecek! Elbet bir gün sönecek, elbet bir gün sönecek! Elbet o gün gelecek! Elbet o gün...

(Yunus titremeye başlar, dizlerinin üzerine çöker.)

DERVİŞ - Bu kadar yeter Yunus Molla! Dur, biraz sakinleş! Buna daha devam edecek misin yoksa?

YUNUS - *(Kâselere bakar)* Aklım karışık Derviş Ağa. Çok karışık!

DERVİŞ - Akıl, bir alçak göle benzer Molla Yunus, doldukça karışır. Doldukça karışır...

YUNUS - İyi de ne zaman durulacak?

DERVİŞ - Ya göl yükselip, ırmaklar aşağıda kalırsa.

(Derviş odunlardan birini alıp havaya atar. Tam düşmek üzereyken Yunus atılıp odunu yakalar.)

YUNUS - O dediğin için gölün uçması gerektir. Gölün kanatları varmola?

DERVİŞ - Ya o gölü, bir ulu Veli nefesiyle uçurmağa, sonra da kondurmağa görse? Kumdan şehirden koparıp bir ulu dağın zirvesine yaslasa?

YUNUS - Irmaklar terse akar mı, dağ başına çıkar mı? Göl hiç yürür gider mi?

(Derviş bir odun daha fırlatır havaya. Yunus onu da havada yakalar.)

DERVİŞ - İsa Mesih, Kamer'e varmadı mı? Muhammet, -o kutlu insan- Miraç'a çıkmadı mı? Hacer-i Muallak taşı havada asılı kalmadı mı?

YUNUS - Ben de o taş gibiyim, ne yerdeyim, ne gökteyim. Hâlbuki ben de o dağın başına varmak istedim, ol miskinler ocağında uyumak gerek, Hacı Bektaş'ın nefesini solumak istedim.

DERVİŞ - İyi de, geç kaldın?

YUNUS - Yolda kendi etimi yedim.

DERVİŞ - Bildiklerini evde hatunun söyler, oğlun, kızın, kısrağın söyler...

YUNUS - Bilmediklerimi de dönüş yolunda ırmaklardan, kuşlardan dinledim.

DERVİŞ- Kuşlardan, börtü böcekten ve cümle mahlûkattan...

YUNUS - Yürümedim, koştum...

DERVİŞ - Koş, uç, git!

YUNUS - Döndüm gerisin geri, Hacı Bektaş Veli Hünkâr'ın ayağına yüz sürdüm.

DERVİŞ - Tüh! Geç kaldın be Yunus!

YUNUS - Geç mi kaldım!

DERVİŞ - Bundan böyle senin gönlünün kilidini Taptuk Emre'ye verdik.

YUNUS - Çok uzun yoldan geldim, şimdi bir de oraya mı yürüyeceğim.

DERVİŞ - Ee, geç kaldın!

YUNUS - Hünkâr, beni başından savdı. Gün ortasında, yaz sıcağında dondum kaldım. Hâlbuki yoldaşlardan, Hak Erenlerden birisi olmaktı niyazım.

DERVİŞ - Yine de Hacı Bektaş Veli Hünkâr sana, özge bir yol çizdi. Geceleyin yönünü bulduracak bir ulu yıldız gösterdi.

YUNUS - Özge bir yol... Bir ulu yıldız...

DERVİŞ - Özge yolun kutlu olsun. Aradığın nefes Taptuk Emre'dedir! Odur seni karanlıktan çıkaracak, boğulmaktan kurtaracak olan!

YUNUS - Taptuk Emre'nin yanına varmak için mi düştüm yollara?

DERVİŞ - Geceleri yürüdün, köpeklerle didiştin, dikenlere süründün, böcekler etini yedi, hep yürüdün.

YUNUS - Yürüdüm mü?

DERVİŞ - Gün ağaranda ağaç dallarında uyudun. Uyandın, yürüdün, dereler, çaylar aştın, ovalar, tepeler geçtin...

YUNUS - Kor düşmüş içime!

DERVİŞ - Düşmüş ki yalaz olup yanmakta...

YUNUS - Korkmadım mı?

DERVİŞ - Korkmak? Hem de nasıl korktun. Atlılar görmesin diye, ölü gibi toprağın altına girdin. Münkir'le Nekir gibiydi çiyenlar! Cehennem yüzünü gördün sanki! Geceleri İblis'in sesini duydun. Ama yine de yürüdün. Gün ortasında gözü açık düş gördün.

YUNUS - Uyanıp melül olurum, nefes almakta muradım.

DERVİŞ - Korkma, Yunus Molla!

YUNUS - Rengim, ruhsarım soldu! Kumlar her bir yanımı sarmakta, cehennem kokuları geliyor her yandan. Korkum günden güne artmakta...

DERVİŞ - Korkma!

YUNUS - Ne çok isterdim korkusuz olmak!

DERVİŞ - Korkusuzlar baş alır. Üç baş alır, on baş alır, yüz baş alır. Gün gelir kendi başın verir!

YUNUS - Aklım karışık Taptuk Emre'm!

DERVİŞ - Taptuk mu?

YUNUS - Aklım karışık Derviş Ağa! Üstelik andan ana daha da karışmakta.

DERVİŞ - Benim de aklımı karıştıрма Molla!

YUNUS - Boğuluyorum!

DERVİŞ - Nefes al, nefes ver!

YUNUS - Nefes alıp yanmaktır muradım, nefes verip uçurmak ne haddime!

DERVİŞ - Bir kor yanıyor ki içinde!

YUNUS - Yalaz olmuş parlıyor. Ne varlığa sevinirim, ne yokluğa erinirim, gönlüm bir çift kuş olmuş, iflah olmaz yola düştüm. Senin yanına vardım, "Yedi Uyurlar"ın köpeği gibiyim, ayakucundayım. Anahtarım sendeymiş, bir kâbustan uyanmaya, gönül gözüm açmağa geldim.

DERVİŞ - Ey, bu kumdan şehrin esiri! Şimdi uyanacaksın! Yola düşmek yâre değil, aşk aramak çâre değil, menzile varmak için vuslat gerekmez, iş ki yolun kendisi olabilir! Evvela "söz" vardı Molla işittin mi?

(Sessizlik.)

YUNUS - Önceki sözleri işittim, Korkut Ata'yı, Ata Ahmet Yesevi'yi, Horasan erenlerini, uluları bilirim.

DERVİŞ - Sonra Cebrail dedi ki: İkra! Oku!

YUNUS - Hâk kelamın okudum, dört kitabın "mânâsın" bildim, tenasüh'ten, hûlul ve sapkınlıktan sakınırım.

DERVİŞ -Peki, şimdi sıra söylemektedir. Söylemek diler misin Molla?

(Sessizlik.)

YUNUS - Hem aşk odu ile tutuşmak, hem su olup çağlamaktır muradım.

DERVİŞ - Öyleyse safa geldin, halin bize malumdur. Hizmet et, nasibin al! Erenler dergâhına, dostlar sofrasına, kırklar

meclisine hoş geldin! Taptuklular ocağında aşk şarabı
içeceksin.

YUNUS - Hu!

*(Güçlü bir rüzgâr çıkar. Dervişin de Yunus'un da
elbiseleri uçuşur. Müzik yükselir. Yunus
heyecandan dizlerinin üzerine çöker.)*

DERVİŞ - Aşk şarabı içeceksin. Bir kâbustan uyanacaksın!

YUNUS - Elhamdülillah!

*(Rüzgâr şiddetlenir, uğultusu artar. Işıklar hızla
kararır.)*

Dördüncü Sahne: GÖZÜM AÇTIM!

Ekran -

[Ekran açılır. Ekrandaki sahnenin ortasında
yine bir çam ağacı vardır. Yunus elindeki
baltayla incecik gövdeli bu çam ağacını
kesmektedir. Bir yandan da söylenir. Hafif bir
rüzgâr eser.]

Yunus - Haber verin âşıklara aşka gönül veren
benem! Aşk nasıl kaybederim, aşk madenin bulan
benem!

[Yunus baltasıyla ağaca her vurduğunda rüzgâr
hızlanır ve görüntüler giderek çoğalır. Açılan
her yeni görüntüde Yunus'u farklı açılarda ve
farklı zamanlarda görürüz. Yunus hem ağacı
kesmekte hem de söylenmektedir.]

(Bir başka ekrandaki) Yunus -

Yer, gök dolu! Aşk durur mu? Aşksız hiç nesne var
mı ki? Bir balıkçıl kuşu olup denizlere dalan
benem!

[Ekrandaki görüntüler giderek çoğalır. Üç olur, beş olur, on olur. Rüzgâr giderek hızlanır. Yunus ağacı kesmeye ve söylenmeye devam eder.]

(Bir başka ekrandaki) Yunus -

Yıldırım olup şakıyan kim? Gökde melek dokuyan kim? Bulutlara hüküm sürüp, yağmur olup yağan benem!

[Bütün görüntüler solarken ekranın ortasında tek ve büyük bir görüntü kalır. Ağaç devrilmiştir. Yunus iyice esrikleşmiş, şiddetli fırtınanın ortasında ellerini iki yana açmış gülmektedir. Var gücüyle bağırır.]

Yunus - Gördüm gökte melekleri, her biri bir cünbüştür. Allah adın zikredelim, hem İncîl, hem Kur'ân benem!

[Görüntüler tekrar hızla çoğalmaya başlar. Sonra ekran birden kararır. Müzik susar.]

(Yunus sırtında ince odunlardan kocaman, ağır bir denkle sahneye girer. Nefes nefesedir. Kumların üzerinde zorlanarak iki büküm ilerler. Çok yorulmuştur. Sırtındaki odunları sahnenin ortasına atar. Işıklar başlangıçtaki sahnelerden farklıdır, değişiktir. Aydınlık sahnenin kenarında Bacım Sultan görünür. Canlı, neşeli ışıl ışıldır. Elinde içi dolu bir kâse vardır.)

BACIM SULTAN - Hoş gelmişsin Yunus.

(Yunus arkasını dönünce Bacım Sultanı görür. Şaşkınlıktan ayağı odunlara takılır, tökezler.)

BACIM SULTAN - Ne çok odun getirmişsin.

(Yunus odunların arkasına sığınır, Bacım Sultan'a bakmamaya, gözlerini kaçırmaya, saklanmaya çalışır. Bacım Sultan yaklaşır.)

BACIM SULTAN - Korkma! Susamışsındır.

(Bacım Sultan elindeki kâseyi Yunus'a uzatınca Yunus daha da şaşırır.)

BACIM SULTAN - Dağdaki pınarın yerini henüz belleyememişsindir deyî, sana üzüm suyu getirdim, âdetimizdir.

(Sessizlik.)

YUNUS - Susamadım.

(Bacım Sultan Sahrenin önündeki diğer kâseleri görür.)

BACIM SULTAN - Beli! Şimdiye kadar getirdiklerimin hiçbirini içmemişsin.

YUNUS - Yoluma sen mi çıkarırsın hep bu kâseleri?

BACIM SULTAN - İstemezsen bundan böyle odana üzüm suyu getirmem.

YUNUS - Odam mı? Odada mıyım?

BACIM SULTAN - Her gün dağdan odun getiriyorsun, yorulup susuyorsundur diye, her öğlen üzüm suyu bırakıyorum odana.

(Yunus devrilmiş kâselere bakar.)

YUNUS - Kaç günlerdir bu odadayım ya ben?

BACIM SULTAN - Uzun zaman oldu.

YUNUS - *(Çok şaşırmıştır)* Ama ben şeydeydim, sonra oradan döndüm, sonra huzura yüz sürdüm... Sonra...

BACIM SULTAN - Sen nerede olduğuna inandıysan oradasındır Yunus.

YUNUS - Demek, hep bu odadaydım.

BACIM SULTAN - (*Kâseyi uzatır*) Al, iç! Ferahlatır. Kendi başımızın üzümü, ellerimle sıktım.

YUNUS - Kimsin sen?

BACIM SULTAN - Taptuk Emre'nin kızımı ya... Bacım Sultan. Bilmedin mi?

YUNUS - Ey! Burada işin ne var?

BACIM SULTAN - Burası benim kutlu evim.

YUNUS - Burası benim kutlu odam! Öyle dedin ya...

BACIM SULTAN - Sana yoldaşlık etmeğe geldim. Al, iç!

YUNUS - Var, git yoluna! Yoldaşlık edecek bir hatun kimesne bulamadın mı?

(Bacım Sultan susar, kâseyi yere bırakır.)

BACIM SULTAN - Âdetimizdir.

YUNUS - Başka bir âdetiniz yok mu? Üzüm suyundan gayrı içecek bir su yok mudur?

BACIM SULTAN - Âdetimizdir.

YUNUS - Üzüm suyu haramdır.

BACIM SULTAN - Üzüm suyu helaldir, haram olan bekletmektir, sonra da yerlere dökmektir.

(Yunus devrilmiş kâselere bakar.)

BACIM SULTAN - Niye kâseleri döküyorsun?

YUNUS - Döküyorum çünkü...

(Sessizlik.)

BACIM SULTAN - Niye döktüğünü bilmiyor musun?

YUNUS - Niye üzümün suyunu çıkarıyorsun?

BACIM SULTAN - Üzüm suyu kırklar meclisine özgedir, erenler mayasıdır.

(Yunus inanmaz. Gidip kâseyi devirir.)

BACIM SULTAN - Artık kâseyi niye döktüğünü biliyorsun. Ama dervişlik "kendini" bilmektir Yunus, kerameti değil! Hakikat yokluktadır, eziyette değil! Kendine eziyet etme!

(Bacım Sultan çekilir. Yunus kâseyi yerden alır, diğer kâselerin yanına fırlatır. Derviş omzuna yasladığı bir yaba ile söylene söylene, keyifle arkadan gelir.)

DERVİŞ - Behey! Kerametim var diyen, halka hile, riya satan. Nefsin müselman etsin, var ise kerametin! Din, diyanet sorarısın âşıklara din ne hacet! Âşık kişi harab olur, harab bilmez din, diyanet!

YUNUS - Nerelerdeydin Derviş Ağa?

DERVİŞ - Tarlalarda ırgatlık ettim, terledim, susadım, aşka geldim, esridim.

YUNUS - Kaç zamandır bu odadayım ben?

DERVİŞ - Valla, epey bir zaman geçti benim yanıma geleli.

YUNUS - Bunca zamandır hep seninlen mi konuştum ben?

DERVİŞ - *(Güler)* Kendi kendine de konuştun, kavga ettin durdun. Kâbuslardan uyandın, yerlere yuvarlandın...

YUNUS - Demek geceleri kâbuslar görüyorum.

DERVİŞ - Geceleri gördüklerin neyse de, bari şu gündüz gördüklerin olmasa...

YUNUS - Kâseleri ben mi devirdim peki?

DERVİŞ - Kâseler?

YUNUS - Gelirken kızını gördün mü?

DERVİŞ - Hangi kızını?

YUNUS - Bacım Sultan'ı! Taptuk Emre'nin kızını.

DERVİŞ - Yok, görmedim.

YUNUS - Az önce, önün sıra çıktı ya dışarı... Nasıl görmezsin!

DERVİŞ - Körüm ben! Ya sen bunu nasıl bilmezsin?

(Sesizlik. Yunus donar kalır.)

YUNUS - Kör müsün?

DERVİŞ - He... Sen iyi misin Molla! Yoksa yine düş görmeye mi başladın?

YUNUS - Tarlada nasıl çalışıyorsun peki? Yollarda nasıl yürüyorsun.

DERVİŞ - Ya sen? Sen nasıl yürüdün bunca zaman ormanda, nasıl dolandın bu "kumdan şehir"de?

(Yunus getirdiği odunların üstüne çöker, yıkılır kalır.)

YUNUS - Ya ben nasıl buluyorum yolumu bu kumların içinde? Vay! Nasıl da hiçbir şeyi görmemişim ben? Nasıl da hiçbir şeyin farkına varmamışım, adını sorup bilmemişim, elim uzatıp almamışım... Nasıl da kör müşüm ben!

DERVİŞ - Korkma!

YUNUS - Artık Azrail'den değil, Münkir ilen Nekir'den değil, cehennem ateşinden değil, uyanamamaktan korkuyorum. Bir rüyada yaşamaktan, rüyada yaşadığımı bile anlayamamaktan, kendimi bilememekten korkuyorum. Kıldığım her namazda dua ediyorum Hak Çalab'a.

DERVİŞ - Daha çok çabala!

YUNUS - Farzı, sünneti, vacibi bırakmadım. Nafile namazlar kıldım, hata edip sehiv seccadesine bile, bir kere olsun oturmadım. Üç aylardan sonra dahi orucumu bozmadım, her sabah gün doğmadan yollara düştüm, yalnayak yürüdüm, yolda etlerimi dikenlere batırdım, her gün bir yudum daha az su içtim, her gün bir lokma daha az aş yedim, her gün biraz daha uzağa gittim, her gün biraz daha ağır odunlar getirdim. Nafile... Her gün ormandaki en düzgün ağaçları aradım. Amma olduramadım. Lafı eğri büğrü etmeyeyim, dosdoğru söyleyeyim, ben burada kalıcı değilim Derviş Ağa! Ben daha önümü göremiyorum, gördüğümü anlayamıyorum.

(Derviş bir şey söylemeden kalkar, yabasını omzuna yaslar, geldiği yöne doğru yürümeye başlar. Yunus arkasından seslenir.)

YUNUS - Ben burada durucu değilim Derviş Ağa! Ben burada durucu değilim! Sen bana inanmadın amma sahi derim ki, ben burada durucu değilim. Burası da beni iyi edemedi, gönül gözüm açamadı. Uçmak değil benim işim, yanmak benim harcımdır değil! Nereye gidiyorsun Derviş Ağa?

(Derviş durur.)

DERVİŞ - Çeşmenin başına gel! Elini yüzünü yıka! Her yanın kum içinde!

(Bir rüzgâr çıkar. Kumlar havaya savrulur.)

YUNUS - Sen nereden görüyorsun Derviş Ağa! Her yanımın kum içinde olduğunu sen nereden biliyorsun?

DERVİŞ - Her yanın kum içinde!

(Üstüne, başına bakar.)

YUNUS - Her yanım kum içinde! Her yanım kum içinde! Düş yakamdan kumdan şehir! Her yanım kum içinde!

(Müzik yükselir, rüzgârın uğultusu artar, Işıklar hızla kararır.)

Beşinci Sahne: GÖNLÜM DÜŞTÜ BİR SEVDAYA...

Ekran -

[Ekran açılır. Sahnenin ortasında yine incecik gövdeli bir çam ağacı durur. Ekran önce ikiye, ardından üçe bölünür. Ortadaki ekranda Yunus ağacın dibindeki bir rahleye çökmüş, önünde duran dağınık kâğıtlara dalmış, okumaktadır. Sağda ve solda açılan diğer ekranlarda Yunus yoktur, yalnızca çam ağacı vardır. Yunus'un görünmediği o iki ekranda şimdi Bacım Sultan'ı görürüz. Elinde bir kâse üzüm suyu ile Yunus'u aramaktadır.]

Bacım Sultan - Yunus!

[Yunus ortadaki ekranda ağacın önünde oturmuş, dağınık kâğıtları okumaya devam etmektedir. Hafif bir rüzgâr çıkar. Sağdaki ve soldaki ekranlarda, yani Bacım Sultan'ın Yunus'u aradığı görüntülerde rüzgâr yoktur. Bacım Sultan'ın olduğu görüntüler hızla bölünür, çoğalır. Bacım Sultan şimdi pek çok görüntüde Yunus'a seslenmekte, onu aramaktadır.]

Bacım Sultan - Yunus!

[Müzik yükseldikçe Bacım Sultan'ın sesi artar, çoğalır... Yunus'un bulunduğu ekrandaki rüzgâr şiddetlenir. Yunus okuduğu sayfaları uçuşmasın diye elleriyle tutar, bastırır. Fakat rüzgâr bütün kâğıtları havaya savurur. Yunus direnmez, yerinden kalkmadan, rüzgârda belli bir düzenle uçan kâğıtları seyreder. Bacım Sultan'ın sesi/sesleri azalır, rüzgârın ve müziğin sesi artar. Ekran aniden kararır, müzik susar.]

(Bacım Sultan sırtına astığı bir yaylı kopuz ve elinde dolu bir kâse ile sahneye sızan ışıkların arasında görünür. Yunus'a bakınır. Yunus'un olmadığını görünce diğer kâselerin yanına gider, kâseyi usulca yere bırakır. Yunus arkasından gelir, Bacım Sultan'ı seyretmeye koyulur. Bu kez, çok az bir parça odun getirmiştir. Bacım Sultan arkasını dönünce kendisini seyreden Yunus'u görür.)

BACIM SULTAN - Şerbet getirdim.

(Yunus odunları sahnenin ortasına atar.)

BACIM SULTAN - Bugün az odun toplamışsın.

YUNUS - Bugün şerbet getirmişsin.

BACIM SULTAN - Babam Taptuk Emre'nin dileğidir. Yunus neyi içmek dilerse onu ikram edersiniz dedi.

YUNUS - Sağ olsun! Can baş üstüne!

(Bacım Sultan Yunus'un getirdiği odunları toplamaya koyulur. Derviş elinde asa ile ışıkların altında gözüdür. Körlüğü artık iyice belirgindir.)

YUNUS - O omzuna astığın nedir?

BACIM SULTAN - Hiç kopuz görmedin mi?

YUNUS - Hiç kopuz çalan Hatun görmedim.

BACIM SULTAN - Hak Çalap görmek için göz, işitmek için kulak vermiş. Görmek için bakmayı, işitmek için dinlemeyi bilmek gerek. Yaradan "kız"ı, "kızan"ı beraber yaratmamış mı? Beraber indirmemiş mi yeryüzüne? Hem, can alıcı Azrail kul yanına varanda, "hatun"muş, "er"miş, ayırır mı?

(Derviş, Yunus'a döner.)

DERVİŞ - Buna diyecek bir sözün var mı Molla?

(Yunus, Derviş'in yanına koşar.)

YUNUS - Adetleri farklı! Yemesi, içmesi, söylemesi, deyişi...

BACIM SULTAN - Aklın karışık Yunus!

DERVİŞ - Bacım Sultan haklı!

YUNUS - *(Bacım Sultan'a)* Haklısın aklım karışık, günden güne de karışmakta.

BACIM SULTAN - Durulmak için karılmak gerek.

YUNUS - Doğru! Olmak için de bilmek gerek.

BACIM SULTAN - Öyleyse sen de bil! Korkut Ata sazıdır bu! Hak Çalabın nefesidir, cümle mahlûkatın avâzıdır, sesidir. Âşıkların yüreğidir, hem aydır, hem güneştir.

(Sert bir yaylı kopuz sesi duyulur. Belki bir semah şarkısı... Giderek yükselir. Bacım Sultanla Yunus yaylı kopuzla beraber bir yandan söylenmeye, bir yandan da birbirlerini tartarak dövüşür gibi birbirlerinin etrafında dönmeye başlarlar. Derviş ortalarına girer. İkisine de keyifle, bakar, güler, coşkundur. Gidip odunların üstüne oturur, ikisinin atışmasını dinler, bir yandan da oturduğu yerde kendini kopuzun ritmine kaptırır, salınır. Ekran açılır, rüzgârda uçuşan kâğıtları görürüz yine. Kâğıtlar, rüzgârlı havada dans eder gibi usulca birbirlerinin etrafında dönerler.)

YUNUS - Ah, şu kopuzla şu çeşte, aslun nedir, ne söyle? Sana suâl sorarım ya, hadi cevap ver bana işte!

BACIM SULTAN - Çünkü aslım mismildir! Besmeleyle kesilmiş şu bir helal deridir! Ya kirişten ne korkarsın? Be Allah'tan korkmazsın!

YUNUS - Câhildir manîden anlamaz, bir oturur kararını bilmez.

Yahu, öleceğini hiç sanmaz, bin kerre de kavga çıkarır!

BACIM SULTAN - Peki şimdi söyle Yunus! Sen şu garip gönlünde, Hak Çalap'ı tarif eyle! Ayrı değil âriften, bu kopuz ile çeşte!

YUNUS - Ölsün bu aşk marifeti, esrik meclis sarhoşları! Hep bunların işleri, her yanda bir sazları durur!

BACIM SULTAN - Medresede müderrisler okutmamışlar bu dersi. Öyle aciz kalmışlar ki anlamamışlar sözümüzü!

YUNUS - Çukurun dibinde yatasın! Amelin ile kalasın! Âhirette çok çalarsın, şu pişmanlık sazını!

(Bacım Sultan durur. Sinirlenmiştir. Öfkeyle elindeki odunları yere fırlatır.)

BACIM SULTAN - Madem bu pişmanlık sazıdır, öyleyse yanında ne beklersin?

(Bacım Sultan çıkışa yönelir. Tam çıkacakken durur, Yunus'a bakar.)

BACIM SULTAN - Babam Taptuk Emrem, Yunus neyi içmek dilerse onu ikram edersiniz dediydi ya... Ben sana şerbet getirmediğim, belki dileğin olmuştur deyi sana yine üzüm suyu getirdiydim. Amma sen -eyvah ki- su da bile aksini göreceğinden korkar, ondan bile sakınırsın. "Bak"a Molla! Kendini yardan, uçurumdan salmazsan, kanatlandığınızı anlayamazsınız! Allah rahatlık versin! İnşallah bundan sonra versin.

(Bacım Sultan çıkar. Yunus'la Derviş baş başa kalırlar. Ekrandaki rüzgâr hızlanır. Artık kâğıtlar görünmemektedir. Sadece uçuşan kuşlar vardır.)

DERVİŞ - *(Alay ederek)* Vay ki vay! Bacım Sultan haklı!

YUNUS - Herkes haklı, bir ben haksız!

DERVİŞ - Herkes haksız, bir sen haklı! Heyy! Bu akşam meclis var. Erenler sofrası kurulacak, kırklar dile gelecek, Taptuk Emre telli kopuz çalacak, nefes üfleyecek. Seni de meclise diler.

YUNUS - Ben gelmem, gelemem!

DERVİŞ - Olur mu yahu, meydan dolacak! Dört bir yanı seyir yeri olacak! Kadın, erkek bir araya toplanacak! Bu semaha girmezsen kardeşlerin seni düşman sanacak... Gelirsen gönlün açılır, şeytan bile bu meclise gelse af dileyip secdeye kapanır.

YUNUS - Varam gidem yoluma Derviş Ağa! Hatunuma, kızıma, kızanıma...

DERVİŞ - Kızın evlendi, oğlun boyunu geçti. Onlar oldular bile, sen geç kaldın! Şimdi olmak sırası sendedir. İşte Kirk Erenler Meclisi de böyledir. Orada bir olunur, birlik olunur. Birinin koluna vuran bıçak, herkesin kolunu kanatır. Birinin ağzından çıkan nefes, herkese can verir. Hele bir üfle, nefes al!

YUNUS - Ben köyümde boğuluyordum, burada ise kayboluyorum Derviş Ağa! Dervişlik bana göre değilmiş.

DERVİŞ - Beli! Dervişlik herkesin harcı değil!

YUNUS - Hacı Bektaş-ı Veli'nin yanında kalaydım. Beni kabul edeydi, sinesinde uyuyaydım. Belki...

DERVİŞ - Geç kaldın!

YUNUS - Şimdi nerede uyurum?

DERVİŞ - Öyle ya... Ya, nasıl uyursun?

YUNUS - Nasıl uyurum? Gözlerimi kapattığımda ne kâbuslar görürüm. Uyanır nasıl olurum. Oy!

(Derviş çıkar. Yunus sahnede yalnız kalır.)

[Ekranında uçuşan kâğıtlar yerini giderek bir kum fırtınasına bırakır. Yunus bu fırtınanın içine girer. Şimdi Yunus'u arkadan görürüz, fırtınanın ortasında ilerlemeye çalışmaktadır. Görüntüler giderek çoğalır, artar.]

(Sahnede de bir rüzgâr çıkar. Bir yaylı kopuz inler. Yunus çaresizdir, söylenmeye başlar.)

YUNUS - Gönlüm düştü bir sevdâya

Gel gör beni aşk neyledi
Başım verdim bir kavgâya
Gel gör beni aşk neyledi

Ben yürürem ilden ile
Dost soraram dilden dile
Gurbette halim kim bile
Gel gör beni aşk neyledi

Gâh tozaram yerler gibi
Gâh eserem yeller gibi
Gâh çağlaram seller gibi
Gel gör beni aşk neyledi

Benzim sarı gözlerim yaş
Bağrum pâre yüreğim taş
Halim bilen dertli kardaş
Gel gör beni aşk neyledi

Ben Yunus-u biçareyim
Başdan ayağa yareyim
Dost ilinde âvâreyem
Gel gör beni aşk neyledi

(Yunus gözyaşları içinde Bacım Sultan'ın getirdiği kâseyi alır. Bir dikişte içer. Boş kâse elinden düşer. Güçlü bir rüzgâr çıkar.)

YUNUS - Ya elim al kaldır beni
Ya asluna irdür beni
Çok ağlattın güldür beni
Gel gör beni aşk neyledi

(Işıklar hızla kapanır, müzik yükselir.)

Altıncı Sahne: NEFES ALDIM EY DOST!

Ekran -

[Ekrandaki sahnenin ortasında Derviş'i görürüz. Odun yığınının üstüne oturmuş keyifle telli kopuz çalmaktadır. Derviş'in etrafında semaha duran birçok erenler vardır. Erenlerin hepsi de Yunus'tur. Sanki hepsi, Yunus'un farklı yansımalarıdır. Büyük bir coşkunluk ve esriklikle dönmektedirler. Ekrandaki görüntüler çoğalır. Her bir görüntüde yakın çekimlerle aynı sahneyi kısa zaman farklarıyla tekrar tekrar izleriz. Giderek görüntüler solar, ekran kararır.]

(Yunus elinde bir tomar kâğıtla sahneye girer. Esriktir, çok keyiflidir. Elinde tuttuğu kâğıtları gülerek okumaktadır.)

YUNUS - Bir korku düştü canıma, acep nola benim halim? Derman olmaz ise bana, acep nola benim halim?

(Yunus elindeki kâğıtların bir bölümünü gülerek havaya savurur.)

YUNUS - Dünya donların soyucak, yuyucu tenini yuyucak. İletip kabre koyacak. Acep n'ola benim halim?

(Yunus elindeki kâğıtların hepsini havaya savurur. Derviş ve Bacım Sultan iki yandan telaşla sahneye

girerler. Bacım Sultan'ın elindeki tabakta kocaman bir salkım üzüm vardır, endişelidir.)

DERVİŞ - Yunus!

BACIM SULTAN - Yunus iyi misin?

YUNUS - İyi miyim? İyi miyim acaba ey dost? Hu! Hem de çok iyiyim. Dur söyleme gece mi, yoksa gündüz mü ben bileyim. Uyudum mu? Evet, hem de deliksiz uyudum. Korkum azalmadı, tükendi. Dün geceden beri yüreğim kanatlandı, uçtu. Çeşte ile kopuz, çeng ile def ruhumu aldı. Bir ben vardı bende, benden içeru! İlahi söyledim içim ısındı, hâlbuki hep söylerim ama bu sefer ki özgeydi, başkaydı. Hiç böyle bir şey görmedimdi, solumadımdı! Aşk elçisi geldi, meydan doldu, taştı, dört yanı seyir yeri oldu. Kâseler dizildi, canlar içip esrik oldu, odalar aşk ile doldu. Hiçbir perişanlığımız kalmadı. Hep birlikte ağladık, hep birlikte çağladık, hep birlikte söyledik, dile geldik. Kanatlandık, uçtuk, göğe erdik, yükseldik! Hiçbir yere değmeden Hacer-i Muallâk taşı gibi efendimizin ayağının altına serildik, İsmail gibi boyun uzattık, babamıza teslim olduk. Aşkın aldı benden beni, bana seni gerek seni, ben yanarım dünü günü, bana seni gerek seni... Bir yandan aşk yalazı, bir yandan Taptuk Emre'min soran, sorduran deyişi, bulan, bulduran sesi, yakan, yaktıran nefesi... Dün gece ilk defa nefes aldım. Nefes aldım ey dost! Hu! Nefes aldım!

BACIM SULTAN - Ormana gitmedin mi? Odun getirmedi mi?

YUNUS - Ne güzel şeymiş nefes almak!

DERVİŞ - Ne güzel şey nefes almak!

BACIM SULTAN - Ormana gitmedin mi Yunus? Odun getirmedi mi?

YUNUS - Şimdiye kadar "ilim" denilen şeyi, medresedeki hocalarımın bellettiği zannettim. Ziyadesiyle okursam, yeterince tekrarlarsam, anlarım, kavrarım sandım. Anlamak

için ilimden çoğu gerekli imiş, aşk gerekli imiş, od olup
yanmak, o kuyrukluyıldıza sarılmak gerekli imiş. Ben yerimi
bildim, ben kendimi buldum Derviş Ağa!

BACIM SULTAN - Yine aklın karışık...

*(Yunus sahnenin önünde devrilmiş duran kâselere
gider. Hepsini deli gibi kucağına doldurmaya
başlar.)*

YUNUS - Akıl bir ulu göle benzer, karışmayınca durulmaz.

DERVİŞ - Karışmayınca durulmaz.

BACIM SULTAN - Göl bir hece sadece! Yalnız hece olmak değil,
cümleyi anlamak gerektir. Yarasa gibi uçmak için, yarasa
olmaya ne hacet, esas olan bilmektir!

YUNUS - Üzüm suyu isterim.

BACIM SULTAN - Üzümün kendisini getirdim.

YUNUS - Bana nesne ne lazım? Bana özü gerektir. Üzümü neyleyim,
bana bengisu lazımdır. Odur ab-ı hayat! *(Kâselere saldırır)*
Bu kâselerin hepsini doldurmak gerektir, hepsini doldurmak!

BACIM SULTAN - Sen ne içtiğini bilirsin, ne dediğinden haberin
var!

*(Bacım Sultan arkasını döner, giderken Yunus'a
seslenir.)*

BACIM SULTAN - Ormana git Yunus! Nasibin aldın, emek ver! Odun
getir!

(Bacım Sultan çıkar, Yunus arkasından seslenir.)

YUNUS - Odun getiririm, "cem" dersin; meşk ederim, hani ya emek
dersin! Senin derdin ne Bacım Sultan? Sen ne dersin?

DERVİŞ - Sen dün gece ne ettiğini, işretini, ne çalıp ne
söylediğini, ne içtiğini bilir misin?

YUNUS - Ne ettiğimi hatırlarım, ne söylediğimi? Hayat gibiydi dün akşam, sadece tortusu kaldı.

DERVİŞ - Dün akşam içtiğin üzüm suyu ham değildir, beklemiştir.

YUNUS - Ham değil imiş, pişmiş, olmuş işte mâşallah!

DERVİŞ - Fıçılarda beklemiş, şekli şemaii aynı olsa da, özü değişmiş.

YUNUS - Fıçılarda beklesin ne gam! Ben de odalarda beklerim. Şeklim şemaim değişmese de, özümü değiştirmek isterim.

DERVİŞ - Dün akşam içtiğin üzüm mayalanmıştır.

YUNUS - Benim de mayalanmam gerek Derviş, aşk şarabından içmem gerek!

DERVİŞ - Dün akşam kâse kâse içtiğin işte odur!

YUNUS - Varsın şarabından içmiş olalım... Çalap Tanrı istemese çiçek özü olur mu, arı ona konar mı, o özü hiç içer mi, içmeden bal yapar mı? Kovanlara koyar mı?

DERVİŞ - Eğer istediğin bildiysen, ne olduğun anladıysan, ne yöne gittiğinin farkındaysan... Mesele yok!

(Derviş çıkar. Yunus sahnede yalnız kalır.)

YUNUS - Dost bakalı yüzüme, ben şeyhimi görüp geldim. O yüceler yücesine şüphesiz erip geldim. Esrikliğime bakmayın, adım deliye çıkarmayın! Esrikliğim ezelden, işreti sürüp geldim. Ben eğer bileydim sen ezelden beridir benim pir'imsin derdim. Ol kadim denizde, sel olup akar da gelirdim. İşretine ermişem, salâh deyip durmuşam. Cânı, dîni, îmânı şükrâne verüp geldüm. Nur bana İsa oldu, erenler duâ kıldı. Nice kerre topraktan, ben ayağa kalktım, geldim. Mansûr dedi, Enel-Hak, o sureti ateşte yak! Dediler darağacına gelsin, ben darağıcını kurup da gelirdim. Sorman Yunus'dan haber, dost

neredeysen orda Yunus! Haberi gören verir! Yahu, ben onu görüp geldim!

(Işıklar hızla kapanır. Kıvrak bir müzik yükselir.)

Yedinci Sahne: KÖR

Ekran -

[Ekrandaki sahnede kum kalmamıştır. Sapsarı, dolgun ekinler rüzgârla beraber savrulur ve ekinlerin arasından ilk sahnedeki kumdan atlılar çıkarlar. Elllerinde çifte kılıçlarla atlarını dörtnala seyircinin üstüne doğru sürmektedirler. Görüntülerin çoğalıp artmasıyla beraber ekranda pek çok atlı savaşçı oluşur. Sesler yavaşça azalırken görüntüler akmaya devam eder.]

(Işıklar artarken Bacım Sultan'ı sahnedeki odunların üstünde bağdaş kurmuş otururken görürüz. Elindeki uzun saplı bir orağı yere yaslamıştır. Sinirlidir. Sahne önüne ya da yan tarafa, yukarıdan bir ayna sarkıtılmıştır. Yunus yarı şaman, yarı derviş kılığında gelir. Koyun postundan eğreti, uyduruk bir hırka giymiş, başına keçeden boynuzlar takınmıştır. Omuzlarından aşağı küçük koyun çanları, ziller sarkıtmıştır. Bir elinde def vardır. Diğer elindeki kâseyi içip bitirdikten sonra fırlatır, atar. Alaycı bir esriklilik, bir çılgınlık halindedir.)

YUNUS - Kâinatı sen yarattın. Her şeyi yoktan var ettin! Beni çıplak dışarı attın, cömertliğinin nerde senin? Âdemi sürdürdün bakmadın, yahu cennette de bırakmadın. Şeytanı niye yakmadın? Cehennemini var da senin.

(Yunus, Bacım Sultan'ı elinde orakla görür.)

YUNUS - Vay, Bacım Sultan! Can alıcı Azrail gibi yolumu mu gözlersin? Ama yanılmaktasın ki artık Yunus'un hiçbir şeyden korkusu kalmamıştır. Ne ölüme yüksünür, ne cehenemden çekinir, ne şeytandan ürperir. Yalnız aşk ile avunur.

BACIM SULTAN - Bu seninkisi aşk ile avunmak mıdır Yunus? Aşk ateşinde yanmak mıdır? Korkuların üstüne gitmek midir? Yoksa esrik olup görmemek, görmeyi reddetmek midir? (Orağı Yunus'a fırlatır) Al! Git, bari ekinleri doğra!

YUNUS - O, Azrail olmayı bıraktın. Şimdi de Cebrail Aleyhisselam gibi görev mi dağıtırsın? Bana haramı ve yasakları da fısıldayacak mısın?

BACIM SULTAN - Korkularınla böyle mi başa çıkacaksın Yunus?

YUNUS - Böyle çıkacağım elbet! Tıpkı "er" gibi korkularımın üstüne üstüne gideceğim.

BACIM SULTAN - Dervişlik bu mudur ya?

YUNUS - Ya nedir? Allah kahretsin nedir senin şu dervişlik dediğin? Korkulardan kaçmak değilse, üstüne üstüne gitmek değilse... Nedir?

BACIM SULTAN - Sen, sende değilsin Yunus!

YUNUS - Doğru! Beni bende demen, bende değilim! Bir ben vardır bende, benden içeru.

BACIM SULTAN - Oo, söylemeye başlamışsın.

YUNUS - O dost bana gelsin demiş, sundum kadeh alsın demiş. Aldım kadeh içdüm şarap, ayrık gönlüm ölmez benim. Benim dilim kuş dilidir, benüm ilim dost ilidir. Ben bülbülem dost gülümdür, bilin gülüm solmaz benim!

BACIM SULTAN - Her sabah dinlediğim bülbülden farkın nedir senin? Şakıdığın nedir? Kuş musun sen? Arabî mazmunlarını ezber

geçer durursun. Marifetin bu mudur? Rahatı, güveni bunda mı buldun? Söylemesi tehlikesiz şeyleri mi söylüyorsun? Hani ya cesaretlenmiştin, korkularını yenmiştin. Bu mu senin cesaretin? Beş yılda ancak bu kadar mı uzadı boyun? Senin sesin, nefesin bu kadar mı?

YUNUS - Beş yıl mı? Buraya geleli o kadar oldu mu yahu?

BACIM SULTAN - Bütün dergâh, bütün Hak Erenler senden mânâ beklerken, sen hangi denizde yüzüyorsun? Hangi sulara seyran ediyorsun?

YUNUS - Şeyhimin gösterdiği sulara elbet!

BACIM SULTAN - Bildiğin güvenli sulara seyran etmek midir ki marifet? Sen git, bebeler gibi yıkandığın kazanlardaki sularla eğlen! Yahut üzüm sularında debelen. Yalancı derviş!

YUNUS - Ne biçim laflar bunlar? Hatun kişilerin erleri bunca azarladığı duyulmuş şey midir?

BACIM SULTAN - Hatunluk, erlik meselesi değil bu? Anlamak meselesi! Bizim dergâhımız gönül dergâhıdır, sen erlerle beraber olmak dilediysen, Han askerlerine katılaymışsın, ya da Ağaçerlerine, yahut Tatar ordusuna! Babam Taptuk Emre'yi hiç anlamamışsın sen, bizi anlamamışsın! Yanlış şeylere tapınmaktasın. Aldığın nefes yanlıştır. Ne şarabı bilmişsin, ne aşkı tanımışsın. Yaylı kopuzun sesi yüreğini dağlamamış, yaran azmamış, kolun kanamamış. Ne akan kanı görmektesin, ne kimin akıttığınla ilgilisin? Kaptırmışsın kendini nefes ateşine. Yoksulluğunu unuttun, yoksunluğununsa farkında bile değilsin?

YUNUS - Herşeyin farkındayım! Gökyüzündeki yıldızları da bilirim, şiiri de; Farisiden de anlarım, Arabiden de! Aruzu da bilirim, kopuzu da...

BACIM SULTAN - İlim ilim bilmektir. İlim kendin bilmektir. Sen kendini bilmezsin, ya nice okumaktır?

YUNUS - Ne dersiniz yapmadım mı? Ne dediyseniz uymadım mı? Semaha durmadım mı? Şeyhimin yolunu bulayım diye, size benziyeyim diye tespihi, namazı, orucu terk etmedim mi? Dağdan odun getirmedi mi?

BACIM SULTAN - Artık odun da getirmez oldun.

YUNUS - *(Hırkasının içinden iki ince odun çıkarır.)* Bu günlük ancak bu kadar getirebildim. Ama ikisi de çok düzgün. *(Esrik güler)* Şeyhimin ocağına odunun dahi eğrisinin girmesine gönlüm razı gelmez.

(Bacım Sultan, Yunus'u aynanın önüne sürükler.)

BACIM SULTAN - Hele bir bak şu aynadaki haline!

YUNUS - Ne var? Barak Baba da böyle giyinmez miydi? Ya Geyikli Baba? Nefislerinden kurtulmak için böyle gezinmez miydiler? Çalgıcı yoldaşlarını ardında dolaştırmaz mıydılar? Ben de nefsimden arınıyorum işte, insani kusurlarımdan kurtuluyorum.

BACIM SULTAN - Böyle mi arınıyorsun nefsinden? Hayvan kılığına bürünerek mi?

YUNUS - Moğol Hanı Muhammed Hudabende, Barak Baba'yı sevip saymadı mı? Giylan Han'ın yanına elçi olarak göndermedi mi?

BACIM SULTAN - Giylan Han'ı da Barak Baba'nın başını vurdurmadı mı? Yoldaşlarını kanlı kazığa oturtmadı mı? Yetmezmiş gibi bir de hayal perdesine çıkartıp ahaliye alay ettirmedi mi? Hem sen artık Moğolları mı yüksek tutar, sayarsın? Onların kardeşlerimizi, boylarımızı doğradıklarını ne çabuk unuttun.

YUNUS - Unutmadım.

BACIM SULTAN - Bütün diyar-ı Rum'u atlarıyla çiğnemediler mi? Kıtılık, kuraklık onlar yüzünden gelmedi mi? Ölüm korkusunu en çok da onlar senin içine sindirmediler mi?

YUNUS - Barak Babayı sevdim...

BACIM SULTAN - Barak Baba'yı sevmek başka, onu anlamadan esrik olacağım diye yolunu yitirmiş dolanmak başka.

YUNUS - (*Öfkelenir, patlar*) Barak Babayı sevdim ben! Sonra onun hocası Sarı Saltuk'u, Geyikli Baba'yı, Hacı Bektaş Veli Hünkâr'ı, baban Taptuk Emre'yi, Gıyasettin'e boyun eğmeyen Baba İlyas'ı ve Baba İshak'ı... Sonra seni sevdim ben!

(Sessizlik. Bir yaylı kopuz inler. Bacım Sultan donar kalır.)

BACIM SULTAN - Beni niye sevdin peki? Bunca kıymetsiz görürken... Nasıl sevdin?

YUNUS - Diğerlerini neden sevdimse ondan! Çünkü siz korkusuzsunuz. Sizin gözünüzde, elinizde, dilinizde, gönlünüzde korku yok! Korku yok, aşk var! Ben sizdeki cesareti sevdim. Herkes kendinde olmayanı arar. Siz aşkı yerleştirmiş, korkuyu kaldırıp atmışsınız içinizden.

(Bacım Sultan, Yunus'un elinden tutar. Yunus'un başındaki başlığı çıkarır, onu sahnenin ortasında durmakta olan odunların yanına götürür, oturtur.)

BACIM SULTAN - Biz neden meclislerde şarap içer, meşk eder, zikir yapar, esrik olup Hak Çalabı anarız bilir misin?

(Yunus bilmediğini söylemek için başını iki yana sallar.)

BACIM SULTAN - Bir vakitler Ashâb-ı Suffa denen "Kırk Erenler" bir evde oturmuş sohbet ederlermiş. Hazreti Peygamber onların meclisine varmak, bu Hak Erenlerini görmek dilemiş. Kapıyı çalmış, "kimsin" diye sorulunca "ben

peygamberim" demiş. Bizim ki fakir meclisidir, bize ne bey gerek, ne şah, ne de padişah demişler, kapıyı açmamışlar. O vakit Cebrail, Hak Çalap'tan haber etmiş: "Ya Muhammed ben bir fakirim desin". Peygamber dönüp bir daha kapıyı vurmuş, bu kez "fakirlerden biriyim" demiş; bunun üzerine kapıyı açmışlar, misafir etmişler. Peygamber dervişlerin arasına katılmış, kim olduklarını, ne iş yaptıklarını sormuş. Onlar demiş ki; "Biz eşit kişileriz. Hiçbirimiz bir diğerinden biat beklemeyiz. Çünkü hepimiz kardeşiz, biriz, birimiz ne isek hepimiz oyuz. Birimize dokunsan, hepimizden ses gelir; birimizden kan aksa, hepimizden kan akar." Peygamber inanmayıp, delil istemiş. Bunun üzerine Kırk Erenlerden biri bıçağını çıkarıp, kendi kolunu yarmış, kırk koldan aynı anda kan akmaya başlamış.

YUNUS - (*İç çeker*) Aziz Allah!

BACIM SULTAN - Peygamber, tamam demiş, inandım. Bu sefer dervişler Peygamberi sınamak istemişler. Önüne bir üzüm tanesi koyarak "Bunu kırkımıza bölüştürebilir misin?" diye sormuşlar. Peygamber tek bir taneyi nasıl olup da kırka bölüneceğini düşünürken Cebrail gelmiş, Peygamberin kulağına fısıldamış ki üzüm tanesini eze, suyunu erenlere bölüştüre. Peygamber üzümün suyunu çıkarıp Kırk Erenlere bölüştürmüştü. Üzüm suyunu içen Kırk Erenler esrik olup semaha durmuşlar, başlamışlar dönmeye. Peygamber, Allah elçisi olmanın hakikatini böylece öğrenmiş, onlarla bir olmuş, kardeş olmuş. Bir daha da Kırk Erenlerden hiç ayrılmamış. Semah töreni, karşındakini anlamak, kardeş olmak, dost olmak, ne olduğunun farkına varmaktır. Bir olmak, birlik olmaktır, tevhid'e varmaktır. Bizim töremiz, törenimiz bundandır. Hak Çalap'a, Muhammed'e aşkımız bundandır. Şimdi anladın mı Derviş bizim adetimiz niye böyledir, aşk bizim için ne manaya gelir?

(*Sessizlik.*)

YUNUS - Derviş bana niye bunu anlatmadı? Herşeyi söyledi de bir bir, bunu niye gizledi?

BACIM SULTAN - Hangi derviş?

YUNUS - Benimle bu odada kalan kör derviş! Durmadan onunla konuşurum, dertleşirim ya...

BACIM SULTAN - Yine aklın karışık Yunus! Ne zaman durulacaksın? Bu odada senden başka kalan yoktur ki... Hiçbir zaman da olmamıştır, sen hangi kör derviştten söz edersin?

(Yunus dehşete kapılır, ayağa fırlar. Sahnenin her yanında Derviş'e bakınır. Bulamayıp aynanın önüne gider, kendisini görür. Çaresizce kumların üzerine çöker. Koyun postundan yeleğini üzerinden sıyrır. Ağlamaya başlar.)

YUNUS - Hangi kör Derviş'ten mi söz ederim? Elbet kendimden söz ederim Bacım Sultan! Elbet kendimden söz ederim.

(Işıklar kararır.)

Sekizinci Sahne: İLLE KAVGA

Ekran -

[Ekrandaki görüntüde, kumlarla kaplı sahnede henüz sona ermiş kanlı bir savaşın izlerini görürüz. Sanki bir cehennem yaşanmıştır. Okla sırtından vurulmuş, kumların üzerine serilmiş savaşçılar, yerlere saplanmış, çaputları hafif rüzgârda uçuşan mızraklar... İnce bir duman hâlâ tütmetedir. Vahşi bir kurt hırsla havlamaktadır. Görüntüler artarken Yunus elinde asası, omuzunda heybesiyle bu vahşetin, bu yıkıntının içinden üzüntüyle geçer. Yunus görüntülerin birinde kaybolurken diğerlerinde tekrar gözükür.

Müzikle beraber görüntüler çoğalır, Yunus durmadan aynı manzaranın ortasından geçip gitmektedir. Bir süre sonra tüm ekranlarda yalnızca havlayan kurdu görürüz. Sesler giderek azalsa da görüntüler akmaya devam eder.]

(Sahne aydınlanır. Derviş, seyirciye sırtı dönük savaşçı giysileri giyinmektedir. Sirtında çarpaz asılmış, çifte kılıç vardır. En son kollarına deri savaşçı bileklikleri yerleştirirken Yunus elinde asa, omzunda heybesi ile girer.)

DERVİŞ - Geç kaldın Molla! Yola çıkmadan seni bekliyordum ben de. Beni yenmeden hiçbir yere gidemezsin.

YUNUS - Seninle işim yok artık! Senin şu anda karşımda durmadığını, hatta hiç var olmadığını bilirim.

DERVİŞ - Eğer ben yoksam, sen bu yol kenarında kiminle konuşmaktasın Molla!

YUNUS - Molla deyip durma bana!

DERVİŞ - Eğer bir derviş oldun isen beni yeneceksin Molla! Bir olacaksın, tevhid'e varacaksın. Yola öyle koyulacaksın! Kafanın içinde beynini kemiren, aklını çelen, gönlünü bulandıran bu sesi susturacaksın.

(Derviş sırtındaki çifte kılıçtan birini çıkarır. Yunus'un ayaklarının dibine fırlatır.)

YUNUS - Ben savaşçı değilim. *(Kendi kendine söylenir.)* Hâlâ odamdan ayrılmadım mı ben, düşmedim mi yollara?

DERVİŞ - Sen, ezel ebed bir yolculuğa çıktın.

YUNUS - Neden başım alıp gidemiyorum peki?

DERVİŞ - Önce içini kemiren bu kör kurdu yeneceksin! Ya yeneceksin, ya şeyhinin ayaklarının dibine geri döneceksin.

(Derviş korkunç görünümlü bir savaş başlığını başına geçirir. Başlık yüzünün yarısını gizlemektedir. Şimdi tıpkı Yunus'un düşlerinde gördüğü Moğol savaşçılara benzemiştir.)

YUNUS - Niye düşemiyorum yollara? Ahmet Yesevi'nin türbesine gitmekti muradım. Niye kıpırdayamıyorum hiç yerimden? Niye kaldırıp atamıyorum seni içimden?

(Derviş sırtındaki diğer kılıcı da çevik bir hareketle çıkarır. Yerde duran kalkanı kapar. Yunus'un karşısına dikilir. Dövüşe hazırdır artık.)

DERVİŞ - Ne yana yürümek istediğine kendin karar ver!

(Yunus bir an durur, düşünür. Sonra o da kılıcı yerden alır.)

YUNUS - Yıka şu cenazeyi, sonra yerleştir mezara! Öldür nefsin itini, gelemesin yanına bir daha! Ya Allah!

(Yunus saldırır. İkisi de birbirlerini tartarak karşılıklı bir cenge başlarlar. Müzik şiddetli patlamalarla giderek yükselecektir. Derviş alaycı sözleriyle Yunus'u kızdırır.)

DERVİŞ - Sivas Beyi, Eretna Beyi ile boğuşmuş; Malatya Beyi, Engürü Beyi'yle; Akhisar Beyi, Germiyan Beyi'yle boğuşmuş, Karaman Beyi Tatarlarla. Beyler tepişir, olan her daim hep garibanlara olur. Her gün civanmert delikanlılar kan göllerinde boğulur. Zalimin yanında durmak kolay, sen karşısına dikilebilecek misin?

YUNUS - Senden daha zalimi var mı?

DERVİŞ - Peki, ya haramdan dilini çekebilecek misin?

YUNUS - Önce senin dilini çekeceğim.

DERVİŞ - Beş parmağını da kendi ağzına doldurmak için kullanmayacaksın, birini kesip yoksullara verebilecek misin?

YUNUS - Asıl, senin kolun kesip köpeklere atacağım. Ağzın kanla dolduracağım!

DERVİŞ - Başını eğebilecek misin, kendini herkesten alçak tutabilecek misin?

YUNUS - Önce senin başın eğeceğim.

DERVİŞ - Taze elbiseler giymeyecek, döşeğini toprak, yastığını taş eyleyebilecek misin?

YUNUS - Senin kafanı taşlara vuracağım.

DERVİŞ - Yatıp uzanmak kolay, semirmek rahat! Yoklukla başa çıkabilecek misin?

YUNUS - Seninle başa çıkıyorum ya...

DERVİŞ - Herkesin arkasından konuşabilirsin, ama yüze söyleyebilecek misin? Kimsenin sözünü kimseye taşımadan durabilecek misin?

YUNUS - Önce senin canın cehenneme taşıyacağım.

DERVİŞ - Yollar bozulmuş, rahat güven kalmamış, Selçuklu Hanlığı'na mal taşınmaz olmuş. Gelen mallar da Moğol'a haraç olmuş...

"...Bu harabat ikliminde o elbise boldur sana
Burda başlar yiter, dökülen kandan hesap sorulmaz..."

...diyebilecek misin?

Sesini çıkarabilecek misin, korkmadan inandığını söyleyebilecek misin?

(Yunus hırsla saldırır.)

YUNUS - Diyeceğim elbet, hepsini söyleyeceğim, hepsini!

DERVİŞ - Korkularını yenebilecek misin, o duvarı delip geçebilecek misin?

(Yunus hırsla saldırır.)

DERVİŞ - Karavana! Bak, hâlâ bitiremedin işimi Molla! Hâlâ seremedim beni yere! Unutma! Yalnızca sen kendin karar vereceksin ne olmak istediğine ve neyi, nasıl söyleyeceğine!

(Yunus giderek yorulur, eli düşer.)

YUNUS - Niye yapamıyorum, niye düşemiyorum yollara, niye uzaklaşamıyorum kendimden, niçin gidemiyorum o "dost"a?

DERVİŞ - Şu "dost" dediğin kimdir Molla? Çok sevdiğin Taptuk Emre mi yoksa?

YUNUS - Onun mübarek adını azına alma!

(Yunus tekrar kılıcını kaldırır, son bir gayretle saldırır.)

DERVİŞ - Ama Taptuk Emre olamaz! Sen zaten onu terk edip yanından ayrılmaktasın.

(Derviş, hamleleriyle Yunus'u sıkıştırmaya başlar.)

YUNUS - Sen kör değil miydin?

DERVİŞ - Açık gözüm de, açık sözüm de sendendir.

YUNUS - Öyleyse, kör ol!

(Dervişin eli düşer, şimdi kör bir savaşçı gibidir, savunmada kalır. Yunus'un hamlelerini son anda sezer, önler.)

DERVİŞ - Şu "dost" dediğin Hacı Bektaş Veli mi yoksa?

YUNUS - Hünkârım için sakın kötü söz söyleme!

DERVİŞ - Ya çok sevdiğin Muhammed Mustafa mı? Yoksa Peygamberin sevgilisi Ali mi?

YUNUS - Ya Ali, ya Hüseyin!

DERVİŞ - Yoksa bütün minarelerin, bütün çan kulelerinin çağırdığı
Hak Çalab Tanrı mı?

YUNUS - Ya Allah!

DERVİŞ - Kimdir şu dost dediğin? Bütün bir insanlık mı yoksa?
Yoksa kim? Yoksa Bacım Sultan mı?

*(Bacım Sultan'ın adını duyunca Yunus kılıcını
kaldırır. Dervişe saplar. Derviş yaralanır, çöker.
Ekrandaki vahşi kurt görüntüleri yavaşça solar,
ekran yavaşça kararır. Müzik susar.)*

YUNUS - Bu Yunus'un gördüğünü eğer Zühre göreydi, çengini elden
atar, unutturdu sazını.

*(Yunus kılıcını düşürür. Derviş yaralıdır,
güçlkle konuşur)*

DERVİŞ - Tek başına yollara düşeceksin Yunus. Yine korkmayacak
mısın başına bir iş gelmesinden? Korkmayacak mısın Han
Atlılarından, Tatarlardan, Bey Akıncılarından... Söyle
korkmayacak mısın cümle hayvanattan, kör- karanlık geceden,
ölmekten... Şeyhini terk edince korkmayacak mısın yine
Münkir'le Nekir'den, Azrail'den, kıyamet gününden,
cehennemden, ateşten...

(Yunus nefes nefesidir.)

DERVİŞ - Var, git artık yoluna! Git!

(Yunus hayebesini alır, çıkmaya hazırlanır.)

DERVİŞ - Yunus Emre! Söyle sazın var ise sazın ile... Söyle sözün
var ise sözün ile... Şimdiye kadar hep kitaplardan okudun,
hep başkalarını söyledin, var şimdi bu yolculukta sen kendi
içinden geleni söyle!

(Derviş yıkılır, düşer.)

YUNUS - Âşıklara tecrit gerek, o yol içinde bir yoldur. Yola düşüp gitmek gerek, aslın ulaşmak için.

(Işıklar kapanır.)

Dokuzuncu Sahne: KUYUDAN ÇIK!

Ekran -

[Ekranda pek çok farklı görüntü belirir. Hepsinde de farklı zaman ve farklı açılarla Yunus'u elinde asası ve yıpranmış elbiseleriyle görürüz. Yunus bütün görüntülerde düşünmeden, korkmadan giderek hızlanan adımlarla yürür. Müzik yükselirken görüntüler çoğalır. Anlarız ki Yunus uzun bir yolculuğa çıkmıştır.]

(Sahne aydınlanır. Işıklar, Yunus'a yol olur. Yunus elinde asası, başında yıpranmış börkü, ekrandaki görüntülerin aksine yavaş adımlarıyla girer. Yol yorgunluğuyla kendini yere salar. Oturur. Sıcak güneşe bakar. Sonra bir an düşünür. Sonra yavaşça üzerindeki çulunu çıkarır, bir seccade gibi önüne serer. Sonra bir tesbih çıkarır. Dikkatlice tesbihe bakar, tespihini usulca yanına bırakır. Namaz kılacaktır ama ikircimlidir. Sanki ilk defa namaza duracakmış gibi heyecanlıdır.)

[Yunus tam namaza duracağı sırada ekrandaki görüntüler donar, geriye sarmaya başlar ve sahne üzerindeki Yunus'un tam namaz kılmaya hazırlandığı ana gelir. Yunus namaza başlamak üzereyken ekrandaki Yunuslar, seccadenin üzerinden Yunus'a seslenmeye başlarlar.]

Ekrandaki YUNUSLAR - Yunus!

Ekran -

[Ekranı bir denbire bir çok Yunus belirir, kimi sakallı, kimi sakalsızdır, kimi börklü, kimi namaz takkeli, kimi külahlıdır. Kimini önden, kimini yandan görürüz, kiminin yüzünün sadece yarısı görünür. Ekrandaki onlarca Yunus, sahnedeki Yunus'a seslenmektedirler.]

Ekrandaki YUNUSLAR - Yunus!

(Sahnedeki Yunus, seccadenin üzerinde sesleri duyduğu halde, duymamaya, onlara kulak asmamaya kararlıdır. Sonunda dayanamaz. Seccadenin önünden ayrılır. Ekrandaki kendisiyle konuşmaya başlar.)

YUNUS - Ne var, ne? İçimdeki Derviş'i öldürmedim mi? Öyleyse kimdir benimle konuşan, kimdir dimağımı, aklımı kurcalayan, kimdir beni yolundan çevirmek isteyen? Kimdir sesimi, amelimi sorgulayan?

[Ekrandaki Yunus'ların hepsi bir ağızdan konuşur.]

Ekrandaki YUNUSLAR - Şeyhini terk ettin...

...şimdi de yolunu mu bırakıyorsun Yunus?

...aşkını terk ettin...

...şimdi de yolunu...

...bırakıyor musun?

...dostunu terk ettin...

...ne diyeceksin ona...

...yolunu bırakıyor musun?

...kardeşlerini terk ettin...

...Yunus?

...şeyhinin yolunu...

YUNUS - İçimdeki sorgucuyu öldürmedim miydi ben? Kara toprağa salmadım mıydı? Kör ol demedim miydi? Niye hâlâ konuşurum

kendimle? Ha dergâhta aramışım kendimi, ha çöllerde... Ha semahta aramışım dostu, ha namazda uzatmışım boynumu? Hak Tanrı'yı bulmak için, aşk od'unda yanmak için, illa aşk şarabından içip esrik olmak mı lazım? Zâhiri diye hor görüp namazdan uzaklaşmak hak mı? Derviş beni kandırdı, yolundan ayrı düşürdü. Onun kafamı kemiren sesini susturmak için kendi sesimi bulmak için yola düştüysem... Düştüğüm yol zahiriymiş, Bâtını imiş fark eder mi? Köyümde boğluyordum ama dergâhta da kayboldum. Eridim, esridim, bütün eski, büyük dervişlere özendim, ama ben yolumu bulamadım. Bulamadım! Kendim gibi olamadım. Şeyhimin yanında içimdeki korkuyu attım, ayaklarının önünde bir köpek gibi yattım, ama bir türlü kirlerimden arınamadım. İçimdeki isyanı susturamadım. Çünkü ben ayakucunda uyumaktan sıkıldım. Ben yalnız Allahın "şakird"iyim, yalnız onun çırağıyım ve yalnız onun kuluyum. Ondan başka hiç kimseye kulluk etmem! Edemedim, edemem. Bana ne şah, gerektir, ne padişah! İstersem namaz kılarım, istemezsem semaha dururam! Kimsenin ayakucunda uyumazam, kimsenin davasını yürütmezem. Ben gelmedim dava için, benim işim sevi için, gönüller açmağa geldim. Her yanda Hak'kı ararım, her yanda aşkı görürüm. *(Durur. Bir an düşünür.)* İyi de, şimdi içimden doğru konuşan ses kimin sesidir hâlâ? Ashâb-ı Suffa gibi olan dost kardeşlerimi mi terk ettim yoksa? Ettim mi? Acaba... Geri mi dönsem? Taptuk Emre'min ayaklarının dibine yatsam, nefesini solusam? Onlara öfkeli miyim ki? Hayır, değilim. Öyleyse niye bir türlü rahata eremiyorum? Acaba ben de Yunus Peygamber gibi bir gemiye mi bineydim, kuduran denizle karşılaşıp kaybedenlerden mi olaydım. Beni denize atsaydılar, balıklar beni yutsaydılar... Yalvarsam şimdi Allah'ıma? *(Durur)* Af dileyecek suçum var mı? Kuyuya düştüyse Yusuf, Yusuf'un suçu var mı? Ben de Yusuf gibi çölün ortasında, ağzı küçücük bir kuyunun içindeydim işte! Gördüğüm şey, kuyunun çapı kadar! Kuyunun içinden izliyordum âlemi! Gündüzleri bulutlarla söyleşiyordum ama yetmiyordu,

geceleri yıldızlara soruyordum ama kâfi gelmiyordu. Yıldızlar ne güzel, ne uzak. Kâinat ne güzel, ne yakın! Çıkmam gerekti dışarıya, yukarıya çıkmam gerekti! Yıldızlara değil, güneşe, kamere değil, miraca değil, kuyudan çıkmam gerekti! Daha çok yıldız görmek için, kâinatı anlamak için dışarı çıkmam gerekti! Alacağımyı aldım, korkularımı içimden attım, aşk yoluna düştüm, dost bağınyı gördüm. Artık kendi yolumu çizmem gerekti! Bu meşakkati tek başıma aşmam, Yunus gibi denizlere dalmam, Mecnun gibi çöllerde dolanmam gerekti. Süleyman gibi kuşlarla ve cümle mahlûkatla konuşmam gerekti. Bugün güldüğüme, yarın ağlamam, gözyaşlarımı yastığıma değil, dünyaya akıtmam gerekti. Girdiğim kafesi yırtmam, tâ aslıma ulaşmam gerekti. Gitmem gerek benim, hep gitmem! Esrikliğimi yollarda aramam, yollarda aşkı bulmam gerekti. O zehri yollarda içmem, o şerbeti yollarda dökmem, o cefayı yollarda çekmem gerekti. Kendimi ona sunmam, İsmail gibi tefekkürle boynumu ona uzatmam gerekti. Bir olmam gerekti, huzursuzluğumu yatıştırmam gerekti, ben olmam gerekti. Sonra gördüklerimin hepsini unutmam, görmediğıme tapmam gerekti.

(Yunus seccade niyetine yere serdiği çuluna koşar. Önünde durur. Derin, çok derin bir nefes alır. Ekrandaki Yunuslar birer birer solmaya, kaybolmaya başlarken Yunus kendi içindeki bir isyanı başlatır gibi namaza durur, haykırır.)

YUNUS - Allahuekber!

(Yunus secdeye vardığı anda, başını yere koyduğu anda ışıklar kararır. Müzik yükselir.)

Onuncu Sahne: GEL! GİTMEK LAZIM!

Ekran -

[Yunus'u yıpranmış giysileri ve elinde asası ile yollarda yürürken görürüz. Ekrandaki

görüntüler çoğaldıkça Yunus'u farklı açılardan ve zaman farklarıyla izleriz. Yunus tüm görüntülerde coşkuyla, inançla yürür. Giderek coşkusu artar. Müzik yükselir, yükselir. Sonra birden her şey kararır, susar.]

(Karanlıkta kudüm sesleri işitilir. Bir Mevlevi ayinindeymişçesine sahneyi doldururlar. Işıklarla beraber sahnenin ortasında birkaç basamaklı ve her yanı yine kumla kaplı bir yükselti görürüz. Bir Mevlevi semazen, yükseltinin üstünde dönmektedir. Heybesini az ileriye bırakmıştır. Yunus yavaşça sahneye girer, yorgun olduğu, uzun yol yürüdüğü bellidir. Durur, bir süre Mevlevi semazeni izler.)

Ekran -

[Ekran açılır. Usulca dönen Mevlevi semazeni bu kez yukarıdan görürüz. Semazen'in görüntüleri giderek çoğalır, artar.]

(Bir süre sonra müzik susar, ekran kararır. Semazen durunca Yunus semazenin şaşırtıcı bir şekilde Derviş'e benzediğini görüp üzerine yürür.)

YUNUS - Derviş Ağa! Sen misin Derviş Ağa, burada da mı çıktın karşıma? Yine mi çıktın?

MEVLEVİ - (Şaşırmış) Dur kardeş, ne yapıyorsun?

YUNUS - Hâlâ odamda mı dolanıırım yoksa ben? Başım alıp gidemedim mi hâlâ? Düşemedim mi yollara? Kıpırdayamadım mı hiç yerimden? Yoksa seni kaldırıp atamadım mı içimden? Söyle!

MEVLEVİ - Kardeş birine benzettin herhal!

YUNUS - Sen, kör Derviş Ağa değil misin?

MEVLEVİ - Kör değilim hamdolsun! Gözüm de, gönül gözüm de açık. Erenler şerbetini içtik elhamdülillah!

(Sessizlik.)

YUNUS - Kusura bakma kardeş! Yol yorgunuyuz. Densizliğimizi ona ver! Affet!

(Yunus gitmeye hazırlanır.)

MEVLEVİ - Dur evliya! Ne zamandır yollardasın?

YUNUS - "Kalu bela"dan beri! Önce hatunumu, boyumca çocuklarımı, köyümü bıraktım. Sonra mürşidimi, aşkıma, dostu terk ettim. Sanki ezelden beridir bu kumdan şehirde avareyim.

MEVLEVİ - Nereden gelip nereye gitmektesin?

YUNUS - Gönüller kırmaktan geldim, gönüller almağa gidiyorum. Hoca Ahmet Yesevi'nin türbesini ziyaret etmeği muradım, Tebriz'e, Şam'a, Azerbaycan'a uğradım. Uluları ululadım, dergâhlarda namaz kıldım, camilerde semah ettim, kiliselerde zikir yaptım. Yaşlıların elin öptüm, yoksullara arka çıktım, atlıların önün geçtim.

MEVLEVİ - Korkmadın mı hiç başına bir şey gelmesinden?

YUNUS - (Düşünür) Başıma bir şey gelmesinden?

MEVLEVİ - Tek başına ıssız yollarda yürümüştün, korkmadın mı hiç? Ağaçerlerinden, Moğollardan, Han Atlılarından, Beylerden, tutsak edilmekten, esir düşmekten, ölmekten...

YUNUS - Başıma bir şey gelmesinden?

MEVLEVİ - Sonra hayvanatı var, böceği var, hastalığı var...

YUNUS - Bir vakitler ne çok korkardım.

MEVLEVİ - Korkmadın mı hiç? Mezarlıklardan, zebanilerden, İblisten... Münkir'le Nekir'den, Azrail'den, cehennemden, kıyametten...

YUNUS - Hiç aklıma gelmedi ki...

MEVLEVİ - Mahşerden, sırâttan, sorgudan, sualden... Korkmadım mı hiç başına bir şey gelmesinden?

(Yunus rahatsız olur, gitmeye hazırlanır.)

YUNUS - Sana rahatsızlık verdim kardeş. Kal sağlıcakla!

MEVLEVİ - Dur, estağfurullah! Gel, buyur! Birlikte geceleyelim, biraz azığım olsa gerektir, beraber nasiplenelim. Karnın aç mı?

YUNUS - Açlığımız dostadır, yiyeceğimiz alıç, zerdali, ahlat! O da mevsiminde ağaç dallarına asılıdır. Çok şükür tokuz, elhamdülillah!

MEVLEVİ - Yine de gel! Hep gel! Karnımız beraber doysun.

YUNUS - Yiyeceğine ortakçı çıkmayayım, azıcık rızkını elinden almayayım.

MEVLEVİ - Rızık Allah'tan! Bakalım bugünkü rızkımız neymiş? Erenler aşkına! Hu! Bismillah!

(Derviş heybesini açar, içinden yarım somun ve bir baş soğan çıkartır.)

MEVLEVİ - Hamdolsun! Hikmet sahibi Erenler bugün de bize ihsan eylediler.

(Yunus şaşkındır.)

YUNUS - Heybende ne olduğunu bilmiyor muydun?

MEVLEVİ - Heybemi hergün şafak vakti bir ağacın dalına asarım. Ahali hangi ağaca astığımı bilir. Akşama doğru gider, heybemi alırım. Karanlık basınca da Erenlerin yüzü suyu hürmetine dua eder, içine bakarım. Çok şükür, Erenler bugün de heybemizi boş, yüzümüzü kara çıkarmadı.

YUNUS - Ya...

MEVLEVİ - Sen de heybeni sınamak ister misin?

YUNUS - Benim heybemi nereye astığımı ben bile bilmem. İçine kimse bir şey komamıştır.

MEVLEVİ - Erenler hürmetine dua edersen, nereye astığını bilmeye ne hacet!

(Yunus bir an durur, heybesini boşaltır. İçinden zerdaliler, cevizler, ahlatlar, iğdeler, türlü meyveler dökülür. İki derviş de çok şaşkındır.)

MEVLEVİ - Sen kime dua ettin bre derviş?

YUNUS - Ben kimim ki, söylediğim dua yerine gelsin? Altında uyuduğum ağaçların meyveleri düşmüş herhalde heybenin içine.

MEVLEVİ - Sen kime dua ettin hele söyle!

YUNUS - Senin karşında mahcup olmamak diledim. Sen hangi evliyalara dua ettiysen, ben de onların yüzü suyu hürmetine olsun dedim. Peki ya sen kimin hakkı için dua ettiydin?

MEVLEVİ - Taptuk Emre dergâhında bir ulu derviş var derler, onun adına yakardıydım. Bütün diyar-ı Rum illerinde onu bilir, onu sayarlar.

YUNUS - Taptuk Emre mi? Peki, ya o yakardığın dervişin adı ne ola ki?

MEVLEVİ - Yunus Emre derler bir ulu evliya!

(Sessizlik. Yunus donar kalır.)

YUNUS - Emre mi? Bana Emre mi derler?

MEVLEVİ - Hak Erenler aşkına! Sen kimsin behey derviş kardeş? Yoksa Yunus Emre misin?

YUNUS - Emre olmak kimin haddi? Ben Yunus-ı biçareyim.

MEVLEVİ - Baştan ayağa yaresin. Dost ilinde avaresin.

YUNUS - Gel, gör beni aşk neyledi.

(Mevlevî, Yunus'a sarılır.)

MEVLEVÎ - Vay, Yunus Emre'm! Bütün diyar-ı Rum gökte ararken, ben yanıbaşımda buldum seni. Bu ne kutlu gündür!

YUNUS - Beni niye ararlar, ben ne yapmışım ki?

MEVLEVÎ - Nefes alıp nefes vermişsin! Baba İshak manisin sen söylemişsin. Dilden dile, gönülden gönüle girmişsin. Ürkütmemiş yüreklendirmişsin; öldürmemiş, yaşatmışsin; korkutmamış, anlatmışsin.

(Yunus şaşkındır.)

YUNUS - Bütün bunları ben mi yapmışım?

MEVLEVÎ - Söyle Yunus, söyle! Nefesini bizden esirgeme!

YUNUS - Ben kim nefes vermek kim?

MEVLEVÎ - Söyle, bizi mahrum bırakma!

*(Kudüm ezgileri duyulur. Yunus söylemeye başlar.
O söyledikçe Mevlevî çoşar, dönmeye başlar.)*

YUNUS - Hak'dan gelen şerbeti içdük elhamdülillâh. Şol kudret denizini geçtik elhamdülillâh. Şu karşıkı dağları, meşeleri, bağları, sağlık, safâlık ile aştık elhamdülillâh. Kuruyduk, yaş olduk, ayağıdık baş olduk, kanatlanduk kuş olduk, uçduk elhamdülillâh. İndük Rûm'ı kışladık, çok hayr u şer işledik, işte bahar geldi geri, göçdük elhamdülillâh. Dirildük pınar olduk, irkildik ırmak olduk, aktık denize dolduk, taşdık elhamdülillâh.

MEVLEVÎ - Vay, Yunus Emrem! Cümle diyar-ı Rum, Horasan, Kafkaslar seni bilir, Ağaçerleri de, Han Atlıları da, Tatarlar da, köylüler de, beyler de seni sayarlar. Tekkelerde sen varsın, dergâhlarda sen! Camide sen okunursun, cem de sen!

(Yunus unuttuğu bir şeyleri yeni hatırlamış gibi yerinden fırlar.)

YUNUS - Vay! Ne yaptım ben? Kusura kalma! Gitmek zorundayım
Evliya!

MEVLEVİ - Şimdi mi?

YUNUS - Geç bile kaldım.

MEVLEVİ - Nereye gidiyorsun?

YUNUS - Ben bir gönül kırdım, kardeşlerime gitmem lazım! O dostu
görmem lazım! O dost benim özümdür, o dost benim sözümdür...
O gönlü onarmam, kırdığım gönlü kazanmam lazımdır.

MEVLEVİ - Sen gibi bir derviş kimseyi kıramazsın. Sen de benim
pir'im gibi bir başka sultansın. Mevlana'nın sırrı Şems'te
gizli, söyle bana Emre'm! Senin sırrın kimde saklı?

[Ekran açılır. Ekranda pek çok Bacım Sultan
görürüz. Çok güzel bakmaktadır.]

YUNUS - Gitmem lazım Evliya, benim gitmem lazım. Geç kaldım. Çok
geç kaldım.

*(Yunus uçarcasına gider. Yaylı kopuzun inleyen,
hüzünlü sesi yükselir. Sahne ışıkları kararır.)*

Onbirinci Sahne: YAZ! NE OLURSA OLSUN, YİNE DE YAZ!

Ekran -

[Bacım Sultan'ın görüntüleri giderek artar...
Bacım Sultan'ın gülümseyen yüzü her yandadır.]

*(Işıkların yükselmesiyle Bacım Sultan'ı sahnenin
ortasında görürüz. Yaylı kopuz çalmakta, hüzünlü
bir şarkı söylemektedir. Yanında alçak bir yazı
masası vardır; üzerinde kalem, hokka, kâğıt. Yunus
sirtında heybesi ve elinde küçük bir denk odun ile
gelir. Bir süre Bacım Sultan'ı seyreder.)*

YUNUS - Bacım Sultan!

*(Bacım Sultan döner, Yunus'u görür, çok sevinir.
Ne yapacağını bilemez.)*

BACIM SULTAN - Yunus! Döndün mü? Hoş gelmişsin.

YUNUS - Merhaba, Bacım Sultan!

BACIM SULTAN - Uzun zaman oldu!

YUNUS - Çok.

BACIM SULTAN - Yine eskisi gibi dergâha odun mu getirdin?

YUNUS - Eskisi gibi...

(Bacım Sultan odunları Yunus'tan alır.)

BACIM SULTAN - Haberlerini aldık, Türkçe söyleyen tanıdık sesini işittik, bildik. Anladık ki kimselerin bilmediği, "aşk"ın o ıssız sahiline varmışsın.

YUNUS - Ne aldıysak onu verdik, ne duyduysak onu söyledik. Baba Taptuk manisin saçtık elhamdülillah!

BACIM SULTAN - Hak Erenler her yandan senin sesini, nefesini taşıdılar buraya. Her yan sen oldu, sen her yan oldun.

YUNUS - Her yan sen oldu, sen her yan oldun.

BACIM SULTAN - Evlendim.

YUNUS - İşittim.

[Bacım Sultan'ın görüntüleri birer birer azalmaya başlar.]

BACIM SULTAN - Çocuklarım oldu.

YUNUS - İşittim.

BACIM SULTAN - Ellerinden öperler.

YUNUS - Ne güzel!

[Bacım Sultan'ın görüntüleri kararmaya başlar,
en son bir küçük görüntü kalır, sonra o da
yavaşça karararır.]

BACIM SULTAN - Ya senin çocukların? Gördün mü onları?

YUNUS - Gördüm. Onların da çocukları olmuş.

BACIM SULTAN - Ne güzel! Hava bugün ne güzel!

YUNUS - Kış ortasında bahar olmuş.

BACIM SULTAN - Sen döndün ya... İçecek bir şeyler getireyim
sana... Karnın aç mı? Ya üzüm suyu...

(Bacım Sultan bir an durur, susar.)

YUNUS - Üzüm suyu içmeyi bıraktım.

BACIM SULTAN - İşittik.

YUNUS - Namaz kıldım. Kılıyorum.

BACIM SULTAN - İşittik.

(Yunus başını eğer, bir şeyler söylemek ister.)

YUNUS - Şeyhime geldim. Nasıldır?

BACIM SULTAN - Yaşlandı. Ağlamaktan gözleri aktı, hastalandı.
Artık hiç görmüyor. Geldiğini haber vereyim.

YUNUS - Dur! Ya eski sen değilsin derse? Ya, başka bir kıvamın
içindesin derse? Ya beni istemezse böyle?

BACIM SULTAN - Yüreğin titrek bir güvercin olmuş, ne kadar
kıymetli bir cevher getirdiğinin farkında değil!

YUNUS - Beni hiç sordu mu?

BACIM SULTAN - Sormaz olur mu hiç... *(Durur, doğruyu söylemeye
karar verir.)* Sormadı. Ama biz biliriz ki akli hep sendedir.

YUNUS - Yine de geldiğimi birden söyleme.

BACIM SULTAN - Olur. Sen yoluna çıkarsın, karşısında durursun.

Babam fark edip "bu kimdir" diye sorarsa...

YUNUS - "Hangi Yunus?" derse -hiç sesini çıkarma- ben yoluma giderim. Yok, "Bizim Yunus mu?" derse...

BACIM SULTAN - Anlarsın ki silmemiş seni gönlünden.

(Dışarıdan Derviş'in sesi duyulur.)

DERVİŞ - ...Bacım Sultan hazırladın mı kalemi, kâğıdı, mürekkebi?

BACIM SULTAN - (Yunus'a) Geliyor.

(Bacım Sultan babasını karşılamaya koşar.)

BACIM SULTAN - Hazırladım Baba!

(Derviş üzerinde yerlere kadar uzanan koyun postundan bir cüppe ve elinde asa ile girer. Gözlerine ince bir tülben sarılmıştır şimdi. Bacım Sultan yürürken babasına yardım eder.)

DERVİŞ - Hazırsan başlayalım bu günlük meşkimize... Vakit giderek daralıyor. Yazmamız, biriktirmemiz lazım.

BACIM SULTAN - Her şeyi hazırladım baba! Yazı masası burada, kâğıt, hokka yanında... Çalmak dilersen yaylı kopuzu da getirdim.

DERVİŞ - Kopuz istemem. Artık yalnızca ak kâğıt üstünde saklamak isterim sözlerimi.

(Masanın önüne geldiklerinde Derviş asası ile Yunus'a çarpar. Eliyle kim olduğunu anlamaya çalışır.)

DERVİŞ - Biri daha mı var odada? Kimsin sen?

(Sessizlik. Derviş, Bacım Sultan'a döner.)

DERVİŞ - Kim bu? Yine çocuklardan biri mi yoksa?

BACIM SULTAN - Yunus!

(Sessizlik.)

DERVİŞ - "Bizim" Yunus mu?

BACIM SULTAN - "Bizim" Yunus.

(Bacım Sultan çıkışa doğru geriler. İkisini yalnız bırakır. Yunus kalkar, Şeyhi ile karşılıklı dururlar. Bacım Sultan çıkar.)

DERVİŞ - Yolculuğunu bitirdin mi Yunus, kardeşlerine döndün mü?

YUNUS - Kardeşime döndüm.

DERVİŞ - Sesin değişmemiş. Ya yüzün?

(Derviş elleriyle Yunus'un yüzünü inceler.)

DERVİŞ - Katılığın gitmiş, korkuların silinmiş, aşk yaralarının derinleşmiş. Çok gözyaşı dökmüşsün.

(Yunus, Derviş'in yüzündeki bağı çözer.)

YUNUS - Sen hiç değişmemişsin Taptuk Emre'm! Hâlâ düşlerimdeki gibisin, gönlümde yaşattığım, içimde sakladığım gibisin.

DERVİŞ - Yaşlandım Yunus. "Ben artık eski ben değilim dersem" ne dersin?

(Sessizlik.)

YUNUS - Sen sen değilsen, ben de ben değilim. Çünkü ben, hem "ben"em, hem de "sen"em. Bazen şaşırıyorum, sen mi bensen, yoksa ben mi senem.

[Ekranında kanat çırpın bir arı belirir. Fraktal bir görüntü şeklinde arıya yaklaşıncaya arının içinde bir çiçek görürüz, çiçeğe yaklaşıncaya çiçek bir güvercine, sonra güvercin bir başka nesneye dönüşür. Yunus'la Derviş'in

konuşmaları boyunca ekrandaki fraktal görüntüler sürekli başka başka şeylere dönüşmeye devam edeceklerdir.]

DERVİŞ - Sırna nail olmuşsun. Sırrın kendisi olmuşsun.

YUNUS - Her şeyi unuttum. Yalnız dostun özü, tortusu kaldı.

DERVİŞ - Hu!

YUNUS - Tıpkı bir ümmi gibiyim. Simsiyah bir gecenin içinde, simsiyah bir heceyim.

DERVİŞ - Oku! İkra!

(Yunus hem söylenir, hem usulca dönmeye başlar.)

YUNUS - "Muhammed ile bile Mi'râc'a çıkan benem
Ashâb-ı Suffa ile yalnayak olan benem
Sabır ile kanâatı virübidüm bunlara
Kırkını bir gönleğe kanâat kılan benem
Ol kırkdan birisine çaldumıdı neşteri
Kırkıdan kan akıdup ibret gösteren benem
Âdem Peygamber ile Havvâ yaradılmadan
Cennetten sürülübün ol müflis olan benem
Mûsâ Peygamber ile bin bir kelime kıldum
Îsâ Peygamber ile göklere çıkan benem
İbrâhîm Edhem vaktı terk itdi tâc u tahtı
Allâh aşkına bakdı ol sırrı duyan benem
Abdü'r-rezzâk ol dervîş yoldaş edindi beni
Hallâc-ı Mansûr ile dârağacına asılan benem
Ömer-i Hattâb ile çok adl ü dâd işledüm
Oglıla fisk içinde hadde basılan benem
Adımı Yûnus dakdum sırrum âleme çakdum
Levh ü kalemden önce dilde söylenen benem"
Herşey benim özümde, ben her şeyin özündeyem.

(Sessizlik.)

DERVİŞ - Yokluktan geldik, yokluğa gideceğiz.

YUNUS - Hep vardık, hep var olacağız.

(Derviş güçsüzdür, daha fazla dayanamaz, dizlerinin üzerinde çöker. Yunus yardıma koşar, Derviş'e sarılır. Şimdi ikisi de dizlerinin üzerindedir.)

DERVİŞ - Seni gördüm Yunus! Seni her yerde gördüm.

YUNUS - Peki, şimdi ne yapmam lazım Taptuk Emre'm.

DERVİŞ - Hâlâ soruyor musun?

YUNUS - Hâlâ soruyorum?

DERVİŞ - Mademki en baştaki "söz"ü bildin, mademki "oku"dun, bundan sonra artık "sır"rı söyleme vakti Yunus!

YUNUS - Bu "sır"rı kime söyleyeyim? Nasıl anlatayım Taptuk Emre'm? Kim beni anlar, kim beni dinler? Şimdi artık yapayalnızım.

DERVİŞ - Yaz! Yaz, Yunus! Yaz ki biriksin! Yaz ki yazdıklarını bugün anlamasalar da, yarından sonra anlayacaklar için yaz! Seni duyup kavrayacaklar için yaz! Bu güne kadar kimseler yazmadı. Ne ekinciler, ne akıncılar... Yazıcılar ancak dervişlerdir.

YUNUS - Ya yanlış yazarsam?

DERVİŞ - Hep yaptığım gibi yaparsın. Geri dönüp üstünü karalarsın. Sakın silme! Kusurların sendendir.

YUNUS - Ne zamana kadar kusurlarımla üstünü karalayacağım?

DERVİŞ - Hep karalayacaksın Yunus! Ta ki ölene kadar! Zaten hayat bu değil midir, hep karalamak, hep karalamak... Sonra yeniden başlamak...

YUNUS - Kâğıda yazsam ne olur, kaç zaman dayanırlar ki?

DERVİŞ - Sen yaz Yunus! Biz saklarız. Nesilden nesile, dilden dile, gönülden gönüle biriktiririz, iletiriz. Varsın kâğıtlar çürüsün, onlar çürüyüp eskidikçe biz dergâhlarda yeni kâğıtlara yazarız o sırrı, o kâğıtlar eskiyince daha yeni kâğıtlara... Daima dergâhlarda saklarız sırrı, ta ki bize ihtiyaç kalmayınca kadar, herkes yazılanların kıymetini anlayınca kadar, o çağ gelinceye kadar. O zamana kadar emanetin bizdedir.

(Sessizlik.)

DERVİŞ - Bu masayı senin için hazırlamıştım. Yıllardır seni bekledi.

(Derviş üzerinden postunu çıkarır, masanın arkasına, yere serer. Yunus masanın arkasına gider. Telli kopuzun sesi duyulur.)

DERVİŞ - Yaz Yunus! Yaz! Bu dünyanın sırrını yaz! Bu karanlık şehrin, bu kumdan şehrin hikâyesini yaz! Bizden, bizim hikâyemizden, kendinden bahset... Olduğu gibi yaz! Hiçbir şeyden çekinmeden ve hiç kimseden korkmadan yaz! Öncesi ve sonrası ile yaz! Bizim anlayacağımız dilden yaz! Köylünün, ekincilerin, akıncıların, dervişlerin, ümmilerin, âlimlerin anlayacağı dilden yaz! Bütün insanlık için yaz! Kendi sesinden, kendi nefesinden, kendi yolundan utanmadan yaz! Kendini çıırçıplak et, öyle yaz! Öyle yaz ki, sesini işiten kardeşlerin sana sarılsın! Öyle yaz ki sesini işiten düşmanların kardeşin olmağa gelsin. Öyle yaz ki bu dünya "kin"i unutsun, sevgi yücelsin.

(Yunus postun üstüne çöker. Kalemı yavaşça eline alır. Derviş arka tarafta hâlâ devam eden fraktal görüntülere doğru çekilir. Yunus usulca yazmaya başlar. Telli kopuzun sesine giderek kemanlar, viyolenseller karışır. Yunus yazarken, giderek heyecanlanıp coşacaktır. Müzik üflemeliler ve

vurmalılıların da girmesiyle beraber güçlü bir senfoniye dönüşür. Giderek elektronik tınılar da müziğin içinde hissedilir. Müzikle beraber Yunus'un sesi hoparlörden duyulur. Aynı anda sahnedeki bütün kumlar süzülüp akmaya, emilip çekilmeye başlar. Sahne kumlardan arınır, tertemiz olur.)

YUNUS - *(Sade ve yankısız sesi hoparlörden duyulur.)*

Bu dünyânun meseli bir ulu şehre benzer
 Velî bizüm ömrümüz bir tîz pâzâra benzer
 Her kim bu şehre geldi bir lahza karâr kıldı
 Girü dönüp gitmeği gelmez sefere benzer
 Bu şehirde hayâllerün haddi vü şumârı yok
 Bu hayâle aldanan otlar tavara benzer
 Bu şehrin sultânı var cümleye ihsânı var
 Sultânıla bilişen yog iken vara benzer
 Kendü mikdârın bilen bildi kendü hâlini
 Velî dahı aşk ile evvel bahâra benzer
 Bî-çâre Yûnus'ı gör derdile hayrân olmuş
 Onun her bir nefesi şehd ü şekere benzer

(Işıklar azalır. Yunus aşk içinde yazmaktadır. Ekrandaki fraktal görüntülerde şimdi Yunus belirir. Görüntü Yunus'un gözüne çok yaklaşıncâ harikulade bir uzay fotoğrafı oluşur. Müzikte elektronik tınılar giderek öne çıkar. Ekrandaki görüntü en son bir kum saatine dönüşür. Bir süre kumlar akar. Sonra her şey kararır.)

BİTTİ.